

**TÜRK MÜZİĞİ EĞİTİMİ VEREN GÜZEL
SANATLAR FAKÜLTELERİ VE DEVLET
KONSERVATUVARLARINDA MAKAMSAL
İŞİTME UYGULAMALARININ İNCELENMESİ**

Abdulkaki AKSAKAL

Yüksek Lisans Tezi

Müzik Bilimleri Ana Bilim Dalı

2022

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
MÜZİK BİLİMLERİ ANA SANAT DALI

**TÜRK MÜZİĞİ EĞİTİMİ VEREN GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİ VE
DEVLET KONSERVATUVARLARINDA MAKAMSAL İŞİTME
UYGULAMALARININ İNCELENMESİ**

(Examination of Maqamal Hearing Practices in the Faculties of Fine Arts and Turkish Music
State Conservatories Providing Turkish Music Education)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Abdülbaki AKSAKAL

Danışman: Doç. Dr. Emrah LEHİMLER

ERZURUM

Ağustos, 2022

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Abdülbaki AKSAKAL tarafından hazırlanan “Türk Müziği Eğitimi Veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme Uygulamalarının İncelenmesi” başlıklı çalışması 29 / 08 / 2022 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Müzik Bilimleri Ana Sanat/Bilim Dalı, Müzikoloji Sanat/Bilim Dalında yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı:	Prof. Dr. Serhat YENER <i>Ondokuz Mayıs Üniversitesi</i>	Aslı ıslak imzalıdır
Danışman:	Doç. Dr. Emrah LEHİMLER <i>Atatürk Üniversitesi</i>	Aslı ıslak imzalıdır
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU <i>Atatürk Üniversitesi</i>	Aslı ıslak imzalıdır

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN
Enstitü Müdürü
Aslı ıslak imzalıdır

GÜZEL SANATLAR ENSTİTÜSÜ
Graduate School of Fine Arts

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Türk Müziği Eğitimi Veren Güzel Sanatlar Fakülteleri Ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme Uygulamalarının İncelenmesi” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

29 / 08 / 2022

Aslı ıslak imzalıdır

Abdulkaki AKSAKAL

☐ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun/.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun/.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Eğitim hayatımın önemli bir bölümünü daha tamamlarken duyduğum mutluluk, kazanımlarımızın önemini bir kez daha ispatlıyor. Küçük yaştan beri eğitim hayatıma yardımcı olan öncelikle ailem ve ilkokuldan yüksek lisans eğitimime kadar üzerimde emeği olan olmayan tüm öğretmenlerime ve hocalarıma teşekkürlerimi bir borç bilirim, minnettarlık duyuyor saygı ve sevgiyle anıyorum. Bu çalışmayı yaparken, yapılan alan araştırması sürecinde kişisel görüşmelerde sorularıma içtenlikle cevap veren, devlet konservatuvarı ve güzel sanatlar fakültesi kıymetli öğretim elemanlarına ve öğrencilerine teşekkür ediyorum.

Araştırmam süresince her konuda desteklerini esirgemeyen bilgi, birikim ve deneyimleri ile beni her türlü yönlendiren ve benimle birlikte çok zaman ayıran kıymetli hocam ve tez danışmanım Doç. Dr. Emrah LEHİMLER'e, fikirleriyle ışık olan, engin bilgileriyle bana yol gösteren sayın hocam Doç. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU'na, araştırmam boyunca yardım ve fikir aldığım Öğr. Elemanı Enes SÖNMEZ ve Uzm. Oğuzhan Şafak KURT'a ve maddi, manevi yönden her zaman yanımda olan çok kıymetli aileme teşekkür ederim.

Abdalbaki AKSAKAL

Erzurum, 2022

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ
TÜRK MÜZİĞİ EĞİTİMİ VEREN GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİ VE
DEVLET KONSERVATUVARLARINDA MAKAMSAL İŞİTME
UYGULAMALARININ İNCELENMESİ

Abdulkaki AKSAKAL

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Emrah LEHİMLER

Ağustos 2022, 73 Sayfa

Jüri: Doç. Dr. Emrah LEHİMLER

Jüri: Prof. Dr. Serhat YENER

Jüri: Doç. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU

Amaç: Bu araştırma, Türk müziği eğitimi dersi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri müzik bilimi ana bilim dalı ve Devlet Konservatuvarları öğretim üyelerine ve öğrencilerine, makamsal işitme uygulamalarının derslerde karşılaştıkları sorunları tespit edilerek, bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri sunulmak amacı ile hazırlanmıştır.

Yöntem: Araştırmanın birinci bölümünde Tez hakkında giriş cümlesi ile başlayıp ikinci bölümde Türk müziğine dair bilgilere ve önemine değinilmiştir. Yine bu bağlamda açıklanan ve görüşme formu uygulanan Türk müziği Devlet Konservatuvarları ve Güzel Sanatlar Fakülteleri hakkında bilgilere yer verilmiştir. Problemlerin belirlenmesi ve tanımların açıklanması ile devam etmiştir. İlgili çalışmaların bilgileri ve yorumlarıyla devam ettikten sonra üçüncü bölüm olan araştırmanın yöntemiyle devam etmektedir.

Bulgular: Araştırma, durum tespitine yönelik tarama modelini esas alan betimsel bir araştırma olup, anket uygulama ve kaynak tarama yöntemleriyle oluşturulmuş ve ankette ulaşılan veriler frekans ve yüzde tablolarına dönüştürülmüştür. Dördüncü bölümde ise araştırmanın bulgularına ve yorumlarına değinilmiştir ve son olarak beşinci bölümde sonuçları ele alarak madde şeklinde sıralı olarak yazıldığını belirtebiliriz.

Sonuç: Bu çalışmada Türk müziği eğitimi veren güzel sanatlar fakülteleri ve devlet konservatuvarlarında makamsal işitme uygulamaları öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin sonuçlarına göre teknolojiye yeterince faydalanamıyor olduğu kaynak ihtiyacının az olması, yeterince uzman eğitimcinin olmaması gözlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müziksel işitme, makamsal işitme, Türk müziği, müziksel işitme okuma yazma.

ABSTRACT

MASTERS THESIS

ANALYSIS OF MAQAM HEARING PRACTICES IN THE FACULTIES OF FINE ARTS AND TURKISH MUSIC STATE CONSERVATORIES PROVIDING TURKISH MUSIC EDUCATION

Abdulgaki AKSAKAL

Advisor: Assist. Prof. Dr. Emrah LEHİMLER

2022, 73 Pages

Jury: Assoc. Prof. Dr. Emrah LEHİMLER (Advisor)

Jury: Prof. Dr. Serhat YENER

Jury: Assoc. Prof. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU

Purpose: This research has been prepared with the aim of identifying the problems encountered in the lessons of maqam hearing practices by the faculty members and students of the Faculty of Fine Arts, Music Science Department, and Turkish Music State Conservatory, which gives Turkish music education lessons, and to offer solutions to these problems.

Method: In the first part of the research, starting with the introduction sentence about the thesis, information about Turkish music and its importance are mentioned in the second part. Again in this context, information about Turkish Music State Conservatory and Fine Arts Faculties, which are explained and the interview form is applied, is given. It continued with the identification of the problems and the explanation of the definitions. After continuing with the information and comments of the related studies, it continues with the method of the research, which is the third part.

Findings: The research is descriptive research based on the scanning model for due diligence, and it was created by applying questionnaires and source scanning methods, and the data obtained in the questionnaire were converted into frequency and percentage tables. In the fourth part, the findings and interpretations of the research are mentioned, and finally, in the fifth part, we can state that the results are written sequentially in the form of items.

Result: In this study, it is observed that the students and faculty members of maqam hearing practices in fine arts faculties and state conservatories that provide Turkish music education cannot benefit from technology adequately, the need for resources is low, and there are not enough expert educators.

Keywords: Musical hearing, maqam hearing, Turkish music, musical hearing, literacy.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ	viii
Giriş.....	1
İKİNCİ BÖLÜM.....	2
Geleneksel Türk Müziğine Genel Bakış	2
Müzik Eğitimi ve Geleneksel Türk Müziği Eğitimi.....	3
Makam.....	5
Makam'ı Oluşturan Unsurlar	6
Müzikte İşitme Eğitimi.....	7
Makamsal İşitme Eğitimi	9
Türk Müziği Eğitimi Veren Lisans Düzeyi Mesleki Eğitim Kurumları	10
Konservatuvarlar	11
Güzel Sanatlar Fakülteleri	12
Problem Cümlesi	13
Alt Problemler	13
Birinci Alt Problem	13
İkinci Alt Problem	13
Araştırmanın Amacı	13
Araştırmanın Önemi	13
Varsayımlar	14
Sınırlılıklar	14
Tanımlar	16
Aralık.....	16
Dikte	16
Mikrotonal	16
Koma	16
Seyir	16
Geçki	16
Gam-Dizi	17

Solfej	17
Transpoze	17
İlgili Çalışmalar.....	18
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	19
YÖNTEM.....	19
Araştırmanın Modeli	19
Araştırmanın Çalışma Gurubu	19
Verilerin Toplanması.....	22
Öğrenci Anket Formunun Oluşturma Süreci	23
Öğretim Elemanı Görüşme Formu Oluşturma Süreci.....	23
Verilerin Analizi.....	24
İçerik Analizi.....	24
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	25
Bulgular ve Yorumlar.....	25
Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	25
İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular	33
BEŞİNCİ BÖLÜM.....	40
SONUÇLAR	40
Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	40
İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	41
ÖNERİLER	43
KAYNAKÇA	44
EKLER	48
EK-1: ÖĞRENCİ ANKETİ SORULARI	48
EK-2: UZMAN GÖRÜŞME FORMU SORULARI.....	51
EK-3: ETİK KURUL RAPORU	53
EK-4: ÜNİVERSİTE İZİNLERİ.....	57

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Öğrenci Çalışma Grubuna Ait Demografik Bilgiler	20
Tablo 2. Öğretim Elemanlarına Ait Demografik Bilgiler.....	21
Tablo 3. Uzmanların Görev Yaptığı Kurum ve Unvanları	24
Tablo 4. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerin Verildiği Kurumun / Bölümün Fiziksel Şartları.....	25
Tablo 5. Geleneksel Türk Müziği Derslerinde Makamsal İşitme Uygulamalarına Ayrılan Zaman	26
Tablo 6. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslere Ayrılan Zaman	26
Tablo 7. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duyma	26
Tablo 8. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duyma	27
Tablo 9. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duymaya Yönelik Dizi/Gam Çalışması.....	27
Tablo 10. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duymaya Yönelik Aralık Çalışması	28
Tablo 11. Makamsal İşitme uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duymaya Yönelik Solfej Çalışması.....	28
Tablo 12. Makamsal İşitme Uygulamalarında Teknolojik İmkânlardan Faydalanma	29
Tablo 13. Makamsal İşitme Uygulamalarında Koma Sesleri Daha İyi Duyabilmek İçin Hangi Yöntemlerin Kullanıldığı.....	29
Tablo 14. Makamsal İşitme Uygulamalarında Farklı Karar Seslerine Transpoze Çalışmaları30	
Tablo 15. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duymaya Yönelik Çalışmaların Çalgılara Göre Dağılımı.....	31
Tablo 16. Makamsal İşitme Eğitimine Yönelik Bireysel Çalışmalarda Enstrüman Kullanımı	32
Tablo 17. Makamsal İşitme Uygulamaları Çalışılırken Kitap Vb. Bir Kaynağa İhtiyaç Durumu	32
Tablo 18. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Kullanılan Ve Önerilen Kitapların Yeterliliği	33
Tablo 19. Öğrencilerin Komalı Sesleri Duymalarına Yönelik Etüt/Alıştırma Yapılma Durumunu Gösteren Öğretim Elemanı Görüşleri.....	34
Tablo 20. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Aralık Çalışmalarının Yapılıp Yapılmadığına Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri.....	34

Tablo 21. Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde dizi çalışmalarının yapılıp yapılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşleri	35
Tablo 22. Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde kitap vb. bir kaynak kullanılıp kullanılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşleri.....	35
Tablo 23. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Makamda Yer Alan Seslerin Duyulması İçin Eser Çalışmaları Yapılıp Yapılmadığına Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri	36
Tablo 24. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Etüt Olarak Kullanılan Makamsal Ezgileri Kendilerinin Oluşturup Oluşturmadığına Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri	36
Tablo 25. Derslerde Makamsal İşitme Uygulamalarına Ayrılan Zamana Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri.....	37
Tablo 26. Derslerde Makamsal İşitme Uygulamalarına Özgü Bir Eğitim Programı Kullanılıp Kullanılmadığına Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri	37
Tablo 27. Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Teknolojiden Yararlanılıp Yararlanılmadığına Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri	38

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Müzik sanatı müziğe ilişkin temel bilgi ve becerilerin kazanımıyla başlar ve mesleki müzik eğitimi programları bu amaca yönelik olarak planlanır, müziğe ilişkin temel bilgi ve beceriler, müziğe giriş bilgileri, armoni, işitme, çalma ve söyleme bilgi ve becerilerini içerir. Mesleki müzik eğitimine yönelik programların kalıbını oluşturan dersler Müzik teorisi, müziksel işitme eğitimi, çalgı ve ses dersleridir. Bununla birlikte her müzik öğretmeni ve her müzisyen için işitme bilgi, davranış ve becerisi edinimi büyük bir önem taşır. Müziksel işitme eğitimi Müzik eğitimi anabilim dalları ve konservatuvarların yanı sıra Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri programlarında da yer almaktadır.

Geleneksel Türk Müziği'ni özel kılan unsurlar ortaya çıktığı andan itibaren günümüze kadar aktarılan çalgıları, makamsal yapısı, ağız(tavır) özellikleri ve beslendiği kaynakların insan duygularından ortaya çıkışıdır. Bu kadar geniş bir çerçeveye gelişimini sürdüren Türk müziği kaynak bakımından yetersizdir. Fakat Geleneksel Türk Müziğindeki değişim ve gelişimleri tarih sürecindeki yaşanmışlıklar ve olaylarla açıklayabiliriz. Orta Asya'da yaşayan toplumların örf ve adetleri İslamiyet öncesi Türk müzik kültürünün şimdiki kimliğine ulaşmasında önemli rol oynamıştır. 900'lü ve 1300'lü yıllar arasındaki dönemi Geleneksel Türk Müziğinin oluşum dönemi olarak isimlendirebiliriz. Geleneksel Türk Müziği'nin nazariyat ve yazılı hali bahsi geçen yılların açıklanmasında önem arz etmektedir (Yarman, 2002, s.5).

İKİNCİ BÖLÜM

Geleneksel Türk Müziğine Genel Bakış

Geleneksel Türk Müziği Hun İmparatorluğu döneminde devlet tarafından. Devlete ait ilk askeri müzik topluluğu olan Tuğ takımı bu dönemde kurulmuş ve Mehter Takımının atası sayılır. Tuğ takımı sadece dini ve askeri müzikler değil, aynı zamanda Sanat müziği, Halk müziği gibi dallarda da türler ortaya çıkarmıştır. Geleneksel Türk Müziğinin gelişimi ve büyümesine şahitlik eden dönem İslamiyet öncesindeki Uygurlar dönemidir. Bu dönemde sadece Geleneksel Türk Müziği değil, modal müzikte kendini geliştirmeye fırsat bulmuştur. Geleneksel Türk Müziği Selçuklular döneminde Arap ve Fars kültürlerinden fazlaca etkilenmiştir. Geleneksel Türk müziğinin zengin bir müzik kültürüne ulaşmasında kendine has kıymetleri ve İslami coğrafyanın etkisi görülmektedir. Tasavvuf Müziği bu dönemde müzik kültürümüze dâhil olmuştur. Tasavvuf Müziğine ait eserler cami dışında ve tarikat toplantılarında da icra edilmiştir. Geleneksel Türk Sanat Müziği Arap müziğinin yanında Bizans ve İran müziğinin etkisinde kalırken Geleneksel Türk Halk Müziği geçmişte Anadolu’da yaşamış uygarlıkların kültürlerin birleşimiyle doğmuştur (Pelikoğlu & Özşen, 2015, s.53).

Dönemlerin içerisinde gelişimini sürdüren ve devam eden Geleneksel Türk Müziği, modal müziğinde gelişiminde öneminin olduğunu söyleyebiliriz. Geleneksel Türk müziğinin birçok farklı kültürlerden etkilendiğini ve bu etkileşimin kendine has bir zenginliğe sahip olduğunu da belirtebiliriz.

Hoşsu (1997) Geleneksel Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği arasındaki ilişkiyi şöyle açıklamaktadır; “Geleneksel Türk Halk Müziği ve Geleneksel Türk Sanat Müziği birbirine bağlı iki müzik olmasıyla beraber aralarında büyük farklılıkların olmadığı iki türdür. Ezgi ve ritim bakımından göze çarpan farklılıkları, çalgısal olarak da karşımıza çıkmaktadır” (s. 4).

Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği türlerinin aralarında çok büyük bir farklılık olmadığını, ezgi ve ritim yönünden değişkenlik gösterdiğini diyebiliriz.

Türk Halk Müziği köklerini Orta Asya’da yaşayan Türk topluluklarına bağlamıştır. Türk halk müziği “Türklerin farklı sebeplerle bir yerden bir yere göç etmeleri ve bu sayede karşılaştıkları toplumların sosyal ve kültürel yapılarından etkilenerek bazı değişikliklere uğramıştır. Gelişimi boyunca yaşadığı bu değişim ve gelişimlerle günümüzdeki çeşitli ülkelerin de müziklerinin temelini oluşturmuştur” (Emnalar, 1998, s. 29).

“Köklerinden bu yana yaşayan Türk müziği XV. yüzyılda bir karakter oturmuştur. XV. yüzyıldan sonra kaydedilen müzik yazmalarında Geleneksel Türk Sanat Müziği’nin çok kültürlü yapısının izlerini görmek mümkündür” (Levendoglu, 2005, s. 256).

Türk Müziği’nin oluşum dönemlerinin bitiminde ve yeni bir döneme başlanmasında Abdülkâdir Merâgî, çok değerli çalışmalar yapmış ve nitekim bu geçişe adını yazdırmıştır. 1512’de Yavuz Sultan Selim tahta çıkmıştır. Bu olaydan hemen önceki süreçte geleneksel Türk Müziğinin kullandığı makamsal diziler ve perdelere nazari değişiklikler yapıldığı bilinmektedir. Geleneksel Türk Müziğindeki bu değişim bir nevi Rönesans dönemi olarak adlandırılmaktadır. Lale Devrinin kapanmasına yakın bir dönem, yani 1730’lar Geleneksel Türk Müziğinin klasik dönemi, Avrupalı Barok Müzikle şark kültürünün birbiri ile iç içe geçtiği bir sentez yaşanmıştır. İsmail Dede Efendinin ölüm tarihine kadar geçen döneme de Geleneksel Türk müziğinin Son Klasik Dönemi denirken, Tanzimat’ın ilanından 1945’e kadar geçen döneme Romantik Dönem, 1945’ten günümüze kadar geçen döneme de Çağdaş Dönem adı verilmektedir (Yarman, 2002, s.6).

Türk Müziği gelişim ve oluşum döneminde çok önemli çalışmalar yapılmış ve 1945’den günümüze kadar gelen çağdaş dönem olarak da adlandırılan dönem içeride farklılıklar ve yenilikler olduğunu söyleyebiliriz.

Dârülelhan saraya bağlı olmayan ve müzik eğitimi veren ilk müzik okuludur. Bugünkü adıyla İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı’dır. Dârülelhan kurulduğunda önceleri Türk Müziği eğitimleri verilirken daha sonrasında Batı müziği eğitimleri de vermeye başlanmıştır. Dârülelhan kurulmasından itibaren Türkiye ve Türk müziğine çok fazla müzisyen kazandırmış, müzisyenler ise Geleneksel Türk Müziğine çok kıymetli eserler kazandırmışlardır. Cumhuriyet’in ilanından sonra 1924 yılında kurulan Musiki Muallim Mektebi ile 1936 yılında kurulan Ankara Devlet Konservatuvarını da Müzik eğitimi veren kurumlar arasında saymak mümkündür. Geleneksel Türk Müziğinin çağdaş döneminde Doğu-Batı sentezi yaparak, Klasik Türk Müziğinden Çağdaş Türk Müziğine geçişi sağlayan Türk Beşleri ile olmuştur (Pelikoğlu & Özşen, 2015, s.53).

Müzik Eğitimi ve Geleneksel Türk Müziği Eğitimi

XX. yüzyıl, eğitim kurumlarımızı ve eğitim anlayışımızı sosyal ve kültürel açılardan tekrar ele alarak düşünmemizi gerektiren bir dönemdir. Önceki dönemlerde sanayi toplumunun bilgi toplumuna geçişindeki teknoloji hamlelerini ve çok büyük miktarlarda enerji gerektirdiğine tanıklık ettik. Bilim, sanat ve teknoloji her zaman olduğu gibi bu farklılıklarında

olumlu yönde gelişmesinde ahlaki olgunluk ekseninde yol almasıyla mümkün kılacaktır (Arı, 2011, s.3).

Çağdaş eğitim; bilim, sanat ve teknik üçgeninde hareket eden bir olgudur. Bu üçgenin herhangi bir tarafı eksik olduğunda söz konusu çağdaş eğitimin temelleri sarsılmaya hatta yıkılmaya mahkûmdur. Çağdaş eğitimin öncelikli amacı, çağdaş yaşamın gerektirdiği çağdaş bireyler ve giderek onlardan oluşan çağdaş toplumlar yetiştirmektir. Bu bakımdan çağdaş eğitimi; bilim eğitimi, sanat eğitimi ve teknik eğitiminin bir birleşimi olarak da açıklayabiliriz (Uçan, 2005, s.40).

Eğitimin ve çağdaş eğitimin amacını, önemini açıklamak bu doğrultuda çağdaş toplumlar yetiştirmeyi hedeflemenin lazım olduğunu benimsemiştir.

Sanat eğitimi ile birey, mental ve fiziksel olarak bir estetik duyguyla yeniden beslemeyi öğrenir. Düşüncelerini yetiştirme, yetenek ve düşünceleri ile yaratıcı gücünü büyütüp genişletirken sanatsal değerlere yaklaşır ve sanat eğitimi bir araç olarak kullanır. Çağdaş sanat eğitimi bu açıdan bireylerin sağlıklı bir yaşam sürdürebilmeleri için gereklidir (Artut, 2002, s.98).

1900'lü yılların başlamasıyla beraber sanat eğitimi, güzel sanatların içindeki alanların hepsini ve dallarını içinde barındıran, resmi ve gayri resmi yaratıcı sanat eğitimi açıklayabilmek anlamında kullanılmaktadır. Ayrıca eğitim kurumlarındaki ilgili bölümlerde bu alana yönelik okutulan dersleri kapsamaktadır (Artut, 2002, s.97).

Sanat eğitiminin alt dallarından biri olan müzik eğitimi, bir eğitim aracı olmakla beraber aynı zamanda eğitim alanı olarak da karşımıza çıkmaktadır. Müzik eğitimi kendine oluşturduğu bu özellikler sayesinde sanat eğitimi içerisinde önemli bir roldedir. Kişilerin bulunduğu çevrede etkileşime geçtiği müzikal konularda, toplumda yaşadığı durumlara farkındalıkla yaklaşması ve müzikal kimliğine anlam katmasında müzik eğitiminin olumlu yönde faydaları bulunmaktadır. Bireylerin gelişimleri için aldıkları eğitim ve bu eğitimin kalitesi, eğitimin içinde bulundurduğu konu ve çalışmalar bireyin gelişimi için önemli bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır (Uslu, 2007, s.13).

Bireyin estetik düzeyi müziğin onu etkisi altına alabilmesi için etkili bir rol oynamaktadır. İnsan yaşamı boyunca fizyolojik ve düşsel olarak içine girdiği duygu değişimlerini etkileyen müzikleri algılar ve onları dinler. Bu ifadelerden yola çıkıldığında insan ve müzik ikilisinin arasındaki kuvvetli bağı görmenin mümkün olduğunu ve bu birlikteliğin sosyal yapımız ve ulusal politikalarımız göstergesinde ulaşılması gereken seviyelere çıkarmak,

toplumda her yaşı insana uyumlu ve uygulanabilir bir eğitim sistemi ile mümkün kılınabilir (Dinçer, 1988, s.445).

Toplumların gelişmişlik düzeyleri araştırıldığında ele alınan konulardan biri olan müzik eğitimlerine dikkat edildiğinde toplumların geleneksel müzik yapılarına önem verdikleri görülmektedir. Genel müzik eğitimi kapsamında geleneksel müzikler, öğrencilerde çeşitli kazanımların edinilmesine olanak sağlar. Bireylerin farklı kültürlerden etkilenip bir kültür çatısı altında bireysel olarak yapılanmasında içinde bulunduğu müzikal duyguların bu etkileşim ve gelişim üzerinde çeşitli etkiler oluşturduğu söylenebilir (Uçan, 2005, ss.311-312).

Günümüzde aktif durumdaki eğitim kurumlarında müzik eğitiminin başlangıç ve sona kadar geçen sürede geleneksel müziklerimize ait nazariyat ve uygulamaların yapıldığı söylenebilir. Özellikle konservatuar müfredatlarında ya da bölüm isimlerinde Geleneksel Türk Halk Müziği ve Geleneksel Türk Sanat Müziği gibi alanların olması yanı sıra anabilim dalları da bulunmaktadır. Daha çok temel müzik eğitimi ile ilgili derslerin olduğu müzik öğretmenliği bölümlerinde de geleneksel müziklerimiz nazariyat ve uygulamalı olarak işlenmektedir.

Makam

Dörtlü-beşli veya beşli-dörtlülerin birleşimleri sonucunda oluşan, durak, güçlü ve tiz durak perdeleri/ notaları bulunan, seyrin sadece durak-güçlü veya güçlü-tiz durak perdeleri/ notaları arasında çıkıp-inen veya inip- çıkan, dörtlü veya beşlilerle genişleyebilen, kavrama; makam denmektedir (İrden, 2018, s.266).

Nağmelerine, seyrine ve karar perdesine göre nitelenen ses dizisi (Türk Dil Kurumu [TDK], 1974, s.549).

Bir dizide durak ve güçlünün önemi belirtilmek ve diğer kurallara da bağlı kalmak suretiyle nağmeler meydana getirerek gezinmeye makam denir (Özkan, 2006, s.94).

Kendine has perde ve aralıklardan meydana gelen müzik dizilerinin özel bir ezgi dolaşımı (seyir) içinde meydana getirdiği yapının adı makamdır (Kaçar, 2002, s.71).

Dizi ve makamı birbirinden ayırmak gerekir. Aslında birbirini takip eden bir sekizli dizinin makam olduğu düşünülebilir. Zira bu dizinin durağı, güçlüsü, yedeni ve diğer rol oynayan bütün sesleri vardır. Elimizde bir makamın tam bir çatısı mevcuttur. Türk musikisinde makam, böyle dizilerin asırlar boyunca kullanılış hususiyetleri, belirgin zevkleri ile teşekkül eder (Öztuna, 1990, s.16).

Makam'ı Oluşturan Unsurlar

Bir makamının oluşumunda meydana gelen birçok unsur vardır. Bu oluşumlar sayesinde makamlar anlaşılır ve tarif edilebilir bir hal almaktadır. Öncelikle dizi, karar (durak) perdesi, güçlü perdesi (güçlüsü), tiz durak perdesi, yeden perdesi, seyir, donanım, çeşni ve geçki gibi unsurlar makamı belli eden onun kimliğini açık eden ve bir kalıba sokan unsurlardır.

Makamlarda geçkiler yapıldığı zaman icrakâr veya bestekâr, makamın karar perdesini gösterdikten sonra uygun olan diğer bir makama geçmek isteyebilir. Bu takdirde beste veya icrâ henüz sona ermediği için, icrâ olunan makam durak perdesi kesin karar perdesi olarak görülmez. Diğer makama geçişi hazırlamak için görev üstlenen durak perdesi bu durumda geçici bir karar perdesi niteliğini göstermektedir (Kutluğ, 2000, s.81).

a) Perdeler ve Ses Alanı

Makamın seyrinin sonlandığında gelinen perde karar perdesi olarak adlandırılır. Türk musikisinde kullanılan makamlarda bir tane karar perdesi vardır. Bir makam icra edileceği zaman seyir karakteri göz önünde bulundurularak dizi içerisindeki herhangi bir perdeden başlanılabileceği gibi istenilen perdede bitiş yapmak mümkün değildir. Makamda bitişin çok güçlü bir şekilde hissettirileceği perde karar perdesidir. Karar perdesi, tam karar, yarım karar, asma karar gibi farklı çeşitlere bölünmüştür.

Makamların icrası esnasında icracı ya da bestekâr seyir karakterini gösterdiği makamın karar perdesini belirttikten sonra başka bir makama geçki yapmak isteyebilir. İcra devam ettiği için bu kalış karar perdesi olarak değil diğer makama geçişi gösterebilmek için yarım karar niteliği taşır.

Güçlü perdesi makam icra edildiğinde ya da o makamda bestelenmiş şarkıların/eserlerin içerisinde süre olarak en uzun kalındığı ya da cümlelerin birçoğunun sonunda kalış yaptığı perdenin ismidir. Bu perde basit makamların nazariyat ve icrasında da dörtlü beşlilerin birleştiği perdedir.

b) Seyir

Kelime anlamı olarak Arapça seyir kelimesinden gelmektedir. Gezme ve gezinme anlamına gelen bu kelime musikide kullanıldığında da yine aynı anlama bürünerek makamın seyir karakterinin kuralları doğrultusunda gezinme olarak kullanılmaktadır. Seyir, makamın

karakteristik özelliklerinin öne çıkmasında önemli derecede rol oynamaktadır. Tek başına bir anlam ifade etmeyen makam dizisi seyirle beraber bir bütünlük kazanır.

Seyir yapılırken üç farklı ezgisel yapı ortaya çıkmaktadır. Bunlar; çıkıcı, inci, inici-çıkıcı. Durak perdesi civarından başlanıp güçlü ve diz durağa doğru ilerleyen makamsal ezgi yapısı çıkıcı seyir olarak adlandırılmaktadır. İnci seyir ise tiz durak ve civarındaki perdelerden başlayarak güçlü ve karar perdesine doğru hareket eden ezgisel yapıdır. İnci-çıkıcı seyir özelliği taşıyan ezgisel yapı ise güçlü perdesi civarından başlayarak durak perdesine doğru indikten sonra tekrar güçlü perdesinde çıkan ve daha sonrasında tiz durak perdesini gösterip karar sesine doğru inici hareket eder.

c) Çeşni

Makamı oluşturan dörtlü ve beşlinin dışında, makamın yapısı içinde bulunan ve artık o makamın hüviyetiyle bütünleşmiş, farklı makama veya makamlara ait üçlü, dörtlü ve beşlilerin kullanılmasıyla oluşturulan nağmelerdir. Rast makamında, yerinde Segâh makamının duyurulması, Kürdilihicazkâr makamında, nevâda Uşşak makamının duyurulması, Segâh makamında, Segâh perdesinde Ferahnâk veya dik hisar perdesinde Ferahnâk makamının duyurulması çeşnilere örnek olarak verilebilir (Kaçar, 2008, s.156).

Makamın seyrine uygun hareket içinde belirli perdeler üzerinde yapılan dinlenme veya gecikmelerden doğar ve makamların birbirlerinden ayırt edilmesinde en önemli ölçüyü meydana getirir. Aralıkları ve seyirleri birbirlerine benzeyen iki makamı ancak çeşnilerini inceleyerek ayırt edebiliriz (Karadeniz, 2013, s.64).

d) Geçki

Karakteristik özellikleri dikkate alınıp seyir yapılan bir makamdan başka bir makama geçmeye geçki denir. İki dizi arasında dört ortak ses bulunan makamlar yakın makam olarak adlandırılırken, dörtten daha az orta perde bulunan makamlar uzak makam olarak adlandırılır. Dizilerinin içerisinde bulunan perdeler bakımından yakınlık gösteren makamlar arasında geçki yapmak daha elverişli ve anlaşılır durumdadır. Makamlar arasında yakın geçki yapmak kolay uzak geçki yapmak zordur.

Müzikte İşitme Eğitimi

Kişinin müzisyenlik becerisinin oluşumunda etkili olan birçok sebep vardır. Fakat bu sebepler sıralandığında işitme eğitimi en başta yerini almaktadır (Gates, 2001, s.67). Bu

sebepten yola çıkıldığında mesleki müzik eğitimi veren kurumlarda işitme eğitimi dersinin yoğun ders programı ve müfredat ağırlığıyla bireylere aktarılmaya çalışıldığı görülmektedir.

Genel anlamda müziksel işitme eğitimi; “sesleri algılama, tanımlama, ayırt etme ve çözümleme gibi temel müzikal davranışların gelişimini öngören metodik çalışmaları içerir” (Say, 2005, s.167). Bu metodolojik ve uygulamalı çalışmaların müfredat ve konu içeriği aktarılabilecek olan müzik eğitiminin amaçları ve yönelimlerine göre farklılık gösterir. Öğrencilere temel müzikal bilgiler aktarılmaya başlandığında müziksel işitme yöntemi ile genel müzik eğitimi ve anlayışı kazandırmak amaçlanır. Müzik alanında kullanılan bazı kaynaklara bakıldığında, müziksel işitme eğitimi, deşifre okuma ve dikte çalışmaları sayesinde müziksel işitme becerilerinin gelişiminin amaçlandığı çalışma alanı olarak açıklanabilir (Brink, 1980; Paney, 2007; Shanefield, 2011).

Deşifre okuma ve dikte yapabilme, müziksel işitme eğitiminin vazgeçilmez iki unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu iki olgudan yola çıkarak bireylerin anlama yeteneklerinin ve algı seviyelerinin aynı anda kullanımı çalışılan müzik parçasının kodlanması ve çözümlenebilmesi açısından önem arz etmektedir. Bu nedenle, her ikisi de zihinsel ve işitsel kapasiteyle bağlantılıdır. Ayrıca; her iki çalışma da belli düzeyde teorik bilgi gerektirir (Hedges, 1999). Yukarıda anlatılmaya çalışılan iki olgunun, öğrencilerin müzikal algı ve becerilerine ayrıca müzikal hafızayı geliştirme konusunda hazırlayıcı ve destekleyici olma özelliği taşır.

Bireylerin müzikal kimlik ve çalışmalarının devamlılığı konusunda dikkat etmeleri gerekirken müziksel işitme eğitimi bireylerin müzik yetenekleri ile doğru orantıda çalışmaktadır. Alan yazında farklı tanımları bulunan müzik yeteneği, (Tarman, 2002, s.15) tarafından “müziksel işitme-ayırmsama, müziksel okuma-yazma ve müziksel söyleme- çalma becerilerinden bir ya da birkaçına ilişkin devinişsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlar bütünüdür” şeklinde tanımlamaktadır (Uçan, 1997, s.58). Müzik eğitimi doğrudan ve yoğun olarak etkileyen unsurların başında müzik yeteneği gelir. Bu müzik yeteneği ise belli alt yeteneklerden oluşmakta ve bu alt yeteneklerden birisi de müzikal işitme becerisidir. Önem arz eden bu yapısı ile müziksel işitme yeteneği bireylerin başarılarının ilerlemesinde önemli bir rol oynar. Yapılan araştırmalar da müziksel deneyimlerde elde edilen başarı ile müziksel işitme becerisi ve yeteneği arasında anlamlı ilişkiyi ortaya koymaktadır (Petzold vd., 1969)

Bilinçaltında yer eden ve bireyin farkında olmadan ya da bilerek kazandığı durumların adlandırılmasında karşımıza çıkan “bilinçli-bilinçsiz öğrenme” müzik başlığı altında ise ‘bilinçli- bilinçsiz işitme’ olarak karşımıza çıkmaktadır.

Müzikal yetenek sınavlarında yapılan uygulamalı performans izleme bölümleri sınava giren adayların o anda algılama/tanımlama yapabilmesi ve işitme eğitiminin yeterliliğini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ancak ülkemizde ortaöğretim düzeyinde açılan müzik eğitimi kurumlarından mezun olan donanımlı aday profilinden dolayı sınavların içeriği günümüzde geliştirilmekte; var olan müzik yeteneğini ölçmenin yanı sıra, müziksel okuma (deşifre) ve müziksel yazma (dikte) gibi bilgiye dayalı bilinçli işitme yetisini ölçen aşamaların da uygulanması yaygınlaşmaktadır.

Müzik öğretmenliği eğitim çerçevesinde yürütülen müziksel işitme eğitimi; yukarıdaki açıklamalara paralel olarak, müziksel işitme (algılama/tanımlama), müziksel okuma, müziksel yazma ve müzik kuramları (temel müzik bilgileri) boyutlarından oluşan kapsamlı bir yapıya sahiptir.

Makamsal İşitme Eğitimi

Genel anlamıyla sesleri algılama, tanımlama, ayırt etme ve çözümleme olarak adlandırılan işitme eğitimi; tampere sistemden farklı olarak, Türk müziğinde kullanılan perde sistemlerinin içindeki koma dereceleri ile farklılaşan diyez ve bemollerin öğrencilere aynı batı müziği işitme eğitiminde olduğu gibi farklı teknikler kullanılarak aktarılması düşüncesi ile makamsal işitme eğitimi adı altında karşımıza çıkmaktadır. Kendi başına bir ders olarak çalışılıyor olmasa da Türk müziği eğitimi veren kurumlarda işitme dersinin veya Türk müziği nazariyat ve repertuvar dersleri içerisinde işlenmektedir.

Makamsal işitme eğitimi dersi işleyen hocaların kendi öğretim yöntemi ile şekillenmektedir. Kendine özel ayrıca bir ders ve müfredatı olmadığından dolayı genellikle hocaların bir seviyelendirme yaparak makamsal bir bütünlük ve repertuvarla yürütülmektedir. Temel müzik bilgisi kazanımlarından sonra Türk müziği nazariyatı ile desteklenen makamsal işitme eğitimi yine Türk müziği ses sistemleri ve makamsal yapısına bağlı kalarak oluşturulan dörtlü-beşli çalışmaları, dizi çalışmaları, solfej ve dikte çalışmaları ile öğrencilerin makamsal işitme eğitimleri tamamlanmaya çalışılmaktadır. Dikte ve solfej çalışmalarının hemen öncesinde öğretilmeye çalışılan Türk müziği nazariyatı konunun anlaşılır ve kalıcılığı bakımından önem arz etmektedir. Dikte ve solfej çalışmalarının yanında Türk müziği deşifre çalışmaları, öğrencilerin bellek, dikkat ve yeteneklerinin de yine ön plana çıktığı bölümdür. Deşifre çalışmalarının iyi anlamda ilerlemesi öğrencilerin çalma-söyleme becerilerinin de gelişmesine yardımcı olduğu düşünülmektedir.

Türk müziğinin usta-çırak (meşk) ilişkisi ile aktarılmış ve öğrenilmiş olması makamsal işitme eğitimi için hazırlanmış olan metotların azınlıkta olmasında ve yeterli sistematığe

ulaşamamasına sebep olmuştur. Bu durum bir bakıma beraberinde öğrencilerin dinleme ve taklit ile makamsal anlamda kendilerini geliştirmesine yardımcı olmuştur. Türk müziğinde icrada ve teoride ortaya çıkan farklılıklar bu müziğin ve eğitiminin yazılı kaynakların yanında usta-çırak (meşk) ilişkisi ile desteklenmesinin gerekli olduğunu düşündürür.

Türk Müziği Eğitimi Veren Lisans Düzeyi Mesleki Eğitim Kurumları

Müzik eğitimi ve öğretiminin Türkiye Cumhuriyeti'nde şekillendiği ve büyüdüğü kurumlar hem tarihi, ilmi ve milli bakımlardan öneminin olduğunu söyleyebiliriz. Sistematik biçimde hayata geçirilen bu kurumların Tanzimat devrinden başlayıp ilerleyen ve Cumhuriyetin ilanından sonra da giderek büyüyen müzik eğitimi okulları giderek batılılaşmaya geçmesiyle birlikte devlet kurumlarından uzaklaştığı görölmüştür. Zamanla bakış açılarını genişleten ve büyüyen kurumların bir önemli ayrıntısı ise ihtiyaçlara göre gelişmeler gösterdiği de gözlenmiştir. Bu noktada, Cumhuriyetin ilanı ile yeni bir kültür inşa etme gayesi, halkın inkılaplar vasıtasıyla yeni bir yaşayış tarzıyla tanışması, kendisini müzik sahasında da tabii olarak gösterdi.

Mûsikî Muallim Mektebi, Riyaseti Cumhur Filarmoni Orkestrası, İstanbul Konservatuarı, Devlet Opera ve Balesi hep bu değişim, ihtiyaç ve o zamanın gerektirdiği durumuna göre şekillenen kurumlar olarak dikkat çekmektedir. Bu bağlamda, günümüzde gelişmeye devam eden teknolojinin o dönemlerde de meyvelerini müzik içinde yeşerttiği görölmektedir. Bu durumda Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) ismi hem müziğin hem de kurumların da hangi yolda şekilleneceği hususunda mühim bir rol oynamıştır. Bununla birlikte Cumhuriyet ve Batılı anlamda ilerleyen müzik eğitim görüşü keskin halini kaybetmeye başlamıştır. Buna yardımcı olan kurumların başında ise konservatuvarlar gelmektedir. Bunların yanı sıra, askeri müziğin kurumlar nezdinde Mehterhâne'den, Muzika-i Hümayın'a oradan da Riyaset-i Cumhur Filarmoni Orkestrası'na yolculukları bu sahada da birçok değişim ve gelişimi açık bir şekilde gözler önüne sermiştir (Sağer vd., 2020, s.425).

Türkiye'de başlıca müzik eğitimi veren 86 üniversite tespit edilmiştir. Tespit edilen 86 üniversite, konservatuvarlar ve güzel sanatlar fakülteleri olmak üzere 2 ayrı başlık olarak gösterilmiştir.

Konservatuvarlar

Türkiye’de 43 Türk müziği Konservatuvar ve devlet konservatuvarı adıyla eğitim veren ve Batı müziği ve Türk müziği eğitimini karışık olarak gerçekleştiren kurumlar aşağıda sıralı olarak belirtilmiştir.

1. Adıyaman Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
2. Adnan Menderes Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
3. Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
4. Akdeniz Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
5. Anadolu Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı
6. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı
7. Ankara Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
8. Antakya Devlet Konservatuvarı
9. Artuklu Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
10. Atatürk Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı
11. Başkent Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
12. Bilkent Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi
13. Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
14. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
15. Çukurova Üniversite Devlet Konservatuvarı
16. Dicle Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
17. Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
18. Ege Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı
19. Fırat Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
20. Gazi Osman Paşa Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
21. Gazi Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı
22. Gaziantep Üniversitesi Türk Müziği Konservatuvarı
23. Giresun Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
24. Hacettepe Üniversitesi Konservatuvarı
25. Haliç Üniversitesi Konservatuvarı
26. Harran Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
27. İnönü Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
28. İskenderun Teknik Üniversite Mustafa Yazıcı Devlet Konservatuvarı
29. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı

30. İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
31. Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
32. Kocaeli Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
33. Mersin Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
34. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
35. Mustafa Kemal Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
36. Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı
37. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
38. Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
39. Selçuk Üniversitesi Dilek Sabancı Devlet Konservatuvarı
40. Trabzon Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
41. Trakya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
42. Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
43. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı

Güzel Sanatlar Fakülteleri

Türkiye’de 19 tane Güzel Sanatlar Fakültesi mevcut olup, aşağıda sıralı olarak belirtilmiştir.

1. Adıyaman Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
2. Anadolu Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
3. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
4. Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi
5. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
6. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
7. Ordu Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Fakültesi
8. İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
9. İstanbul Teknik Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
10. İstanbul Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
11. İzmir Demokrasi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
12. Kırıkkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
13. Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
14. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
15. Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi

16. Sinop Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
17. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
18. Süleyman Demirel Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
19. Trabzon Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi

Problem Cümlesi

Kavramsal çerçevede elde edilen ve aktarılan bilgiler doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi “Türk Müziği eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme uygulamaları ne doğrultudadır?” şeklinde oluşturulmuştur.

Alt Problemler

Birinci Alt Problem

Türk Müziği Eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme uygulamalarına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?

İkinci Alt Problem

Türk Müziği Eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme uygulamalarının içeriğine yönelik öğretim elemanı görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türk Müziği Eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme uygulamalarının incelenmesidir.

Araştırmanın Önemi

Yapılan literatür taraması sonucu makamsal işitme uygulamalarına yönelik herhangi bir eğitim programının olmadığı, bu eğitimin genelde Türk müziği ve nazariyat derslerinde verilmeye çalışıldığı görülmektedir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, var olan eğitimin içeriği ortaya konularak ve makamsal işitme uygulamalarına yönelik eğitim programı oluşturulmasına bir zemin hazırlanmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunda yer alan Güzel Sanatlar Fakülteleri müzik bilimleri ve Devlet Konservatuvarlarında görev yapan alan uzmanı eğitimciler ve öğrenim gören 1. 2. 3. 4. sınıf öğrencilerin makamsal işitme uygulamaları ile ilgili görüşlerinin tespit edilmesi, hem var

olan durumun ortaya konulmasını sağlayacak hem de konu ile ilgili ders ve içeriklerinin oluşturulmasında önemli fikirler sunacaktır.

Ayrıca seçilen örneklem doğrultusunda öğrenci ve alan uzmanlarının konu ile ilgili görüşlerinin tespit edilmesi makamsal işitme uygulamalarının nasıl olması gerektiğine dair öneriler getirecektir.

Varsayımlar

- Araştırmanın örneklem grubunun evreni temsil ettiği,
- Ankete verilen cevapların doğru olduğu,
- Örnekleme konu olan kurumların internet sitelerinin güncel ve bu sitelerden elde edilen bilgilerin doğru olduğu,
- Alan uzmanı öğretim elemanlarının ve ilgili dersi alan öğrencilerin anket sorularına gerçek durumu yansıttığı varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

- Atatürk üniversitesi Türk müziği devlet konservatuvarı,
- Atatürk üniversitesi güzel sanatlar fakültesi müzik bilimleri bölümü,
- Hatay Mustafa Kemal üniversitesi devlet konservatuvarı,
- Ondokuz mayıs üniversitesi devlet konservatuvarı,
- Ankara hacı bayram veli üniversitesi Türk müziği devlet konservatuvarı,
- Yıldız teknik üniversitesi müzik ve sahne sanatları bölümü,
- Akdeniz üniversitesi Antalya devlet konservatuvarı,
- İstanbul medeniyet üniversitesi Türk musikisi bölümü,
- Ardahan üniversitesi güzel sanatlar fakültesi Türk müziği bölümü

Olmak üzere dokuz (9) üniversitenin 2021-2022 eğitim öğretim yılında öğrenim gören birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileriyle,

- Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı,
- Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü,
- Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Devlet Konservatuvarı,
- Ondokuz Mayıs Üniversitesi Devlet Konservatuvarı,
- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı,
- Yıldız Teknik Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü,
- Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı,

- İstanbul Medeniyet Üniversitesi Türk Musikisi Bölümü,
- Ardahan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Türk Müziği Bölümü,
- Adıyaman Üniversitesi Devlet Konservatuvarı,
- Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı,
- Harran Üniversitesi Devlet Konservatuvarı,
- Necmettin Erbakan Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı,
- İnönü Üniversitesi Devlet Konservatuvarı

Olmak üzere (14) üniversitenin 2021-2022 eğitim öğretim yılında Eğitim veren öğretim elamanlarıyla,

- Hazırlanan ankette sorulan sorular ve cevaplarla,
- Ulaşılabilen uzmanlarla,
- Ulaşılabilen gönüllü öğrencilerle,
- Ulaşılabilen yazılı kitap, kaynaklarla sınırlıdır.

Tanımlar

Aralık

Aralık, iki ses arasındaki açıklıktır. İster tizlik-pestlik bakımından olsun ister ihtizaz bakımından olsun ister titreyen telin uzunluğu bakımından olsun bunların hepsi bir yere varır (Akdoğan, 1996, s.3).

Dikte

Herhangi bir ses kaynağından gelen sesleri, nota adlarına, ritimlerine, dinamiklerine, vurgularına ve ses alanlarına göre ayırıp notaya almak ve somutlaştırmaya dikte denir (Ünal, 2020, s.4).

Mikrotonal

Mikrotonun tanımı da koma tanımıyla benzeşmektedir. “Yarım sestten küçük olan aralıklarına ya da ses farklarına mikroton” denir (Kasap, 2021, s.8).

Koma

Sesin kulakla fark edilebilen çok küçük bir parçasıdır. Musikide tam iki aralık, küçük küçük birbirine eşit dokuz parçanın birbirine birleşmesinden meydana gelmiştir. Bu küçük parçaların her birine koma denir (Özkan, 1984, s.44).

Seyir

Dizide makam meydana getirmek üzere gezinmeye seyir denir (Özkan, 1984, s.94).

Geçki

Herhangi bir makamdan farklı bir makama geçmeye geçki denir. Eser içinde, eserin ait olduğu makamdan bir başka makama geçme işlemine denilir. Genel olarak geçici amaçlı geçki yapılmasına karşın, çok sık olmasa da sürekli geçki de yapılmıştır.

Geçkide, geçilen makamın durak ve güçlü sesleri mutlaka belirtilir. Yerinde yapıldığı sürece, eserin renkli ve değişken olması, sağlandıktan başka, duyumsal hazda geçki sayesinde artar (Akdoğan, 1996, s.34).

Gam-Dizi

Son notanın frekansı ilk notanın frekansının iki katı olan ve aralıklarında belli oranlarla sıralanmış sekiz komşu notaya gam ve dizi denir. İnci gam’da son notanın frekansı, ilk notanın frekansının yarısıdır (Özkan, 1984, s.69).

Solfej

Fransızca bir terim olan “solfej (solfege)” hecelerle şarkı söyleme metodu anlamına gelir. İtalyancası “solfeggio”, Almancası “solfeeggieren”dir. Uluslararası müzik terminolojisinde müziksel okumaya “solfej” denilmektedir (Aydoğan, 1998, s.38).

Transpoze

Transpoze Latince transposito “transpoze etmek” kelimesinden gelir; yerini değiştirmek, başka bir yere nakletmek demektir. Türkçe karşılığı “aktarım” olan bu kelimenin batı dillerinde karşılığı Alm., İng., Fr. transposition, İt. transposizione’ dir (Sözer, 2005, s.76).

İlgili Çalışmalar

“Türk Müziği Eğitimi Veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme Uygulamalarının İncelenmesi” isimli çalışma iki farklı eğitim kurumunda müfredat içerisinde yer alan müziksel işitme uygulamaları arasındaki farklılıkları tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu doğrultuda yapılan anketler sonucunda derslerin verildiği kurumun fiziksel şartlarını yeterli olduğu, makamsal işitme uygulamalarına ayrılan zamanın yeterli olduğu, koma sesleri duymaya yönelik yapılan seyir, dikte, dizi, gam, aralık ve solfej çalışmalarının yeterli olduğu, farklı karar seslerine transpoze çalışmaları yapılıyor olduğu ve bu çalışmaların Türk müziği sazları ile yapıldığı sonuçlarından yola çıkarak yapılan alan araştırmasında çalışmaya benzerlik gösteren; Işıldar (2004) “Müzik öğretmeni yerleştiren kurumlarda verilmekte olan müziksel işitme eğitimi dersinin incelenmesi” isimli yüksek lisans tezi, Özkan (2006) “Türk musikisi nazariyatı ve usulleri kudüm velveleleri” isimli kitap, Deniz (2009) “Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme okuma ve yazma dersinin öğretim programında yer alan kazanımlara ulaşma durumlarının değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans tezi, Öztürk (2011) “Müziksel işitme-okuma ve yazma (mioy) derslerinde makamsal uygulamalara ilişkin durum saptamasına yönelik öğretmen görüşleri” isimli yüksek lisans tezi, Kartal (2011) “Türk müziği çalgılarının frekans aralıkları” isimli kitap, Pelikoğlu (2012) “Geleneksel Türk halk müziği eserlerinin makamsal açıdan adlandırılması” isimli kitap, Karadeniz (2013) “Türk musikisinin nazariye ve esasları” isimli kitap, Avşar (2014) “Müzik öğretmeni adaylarının özel yetenek sınavındaki müziksel işitme okuma yazma başarıları ile akademik başarıları arasındaki ilişki” isimli yüksek lisans tezi, Dönmez (2015) “Türk halk müziği ezgilerinin müzik eğitimi alanında müziksel işitme-okuma eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik bir çalışma” isimli yüksek lisans tezi, Demir (2015) “Türk halk müziği solfejine giriş” isimli kitaplara ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda müziksel işitme dersinin işlenişine ilişkin bazı sorunlara işaret edilmektedir. Dersin işlenişine ilişkin olarak öğretim elemanlarının geleneksel çalışma yöntemlerini kullandıkları bunun yanı sıra az sayıda öğretim elemanın sınırlı düzeyde farklı yöntemlere başvurdıkları da ortaya çıkmaktadır.

Bu araştırma benzerlik gösteren diğer çalışmaların ışığında Türk Müziği eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında makamsal işitme uygulamalarını inceleyerek benzerlik ve farklılıkları ortaya çıkarmayı amaçlamış ve ulaşılan bilgiler sonuçlar bölümünde verilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, araştırmanın çalışma gurubu, verilerin toplanması, veri toplama araçları ve verilerin analizi açıklanacaktır.

Araştırmada, iki farklı veri toplama aracı kullanılmıştır. İlk olarak Türk müziği eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarda öğrenim gören öğrencilerin makamsal işitme eğitimi ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla bir anket formu hazırlanmıştır.

Anket, bir evren ya da örnekleme oluşturan birimlerden sistematik biçimde bilgi elde edebilmek amacıyla oluşturur. Bu amaç doğrultusunda, araştırmacı yazılı ya da sözlü sorular sorarak bunların yanıtlarına ulaşmaya çalışılır (Odabaşı, 1999, s.81).

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, öğretim elemanları görüşleri ve öğrenci anketleri doğrultusunda Türk Müziği Eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme uygulamalarının incelenmesine yönelik betimsel bir araştırmadır. Araştırmada betimsel araştırma yöntemlerinden, tarama yöntemi kullanılmıştır.

Betimsel araştırmaların bir türü olan Tarama Modeli; daha öncesinde olmuş ya da şuan devam etmekte olan bir olayı herhangi bir müdahale etmeksizin direkt olarak anlamlandırılmasını amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmanın konusu olan kişi ya da nesne, kendi koşullarında ve anlamlandırılmaya çalışıldığında olduğu gibi tarafsız ve eklentiler olmadan tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2005, s.77).

Araştırmanın Çalışma Gurubu

Yapılan bu araştırmanın evreni; Türk müziği eğitimi veren Güzel Sanatlar fakülteleri ve Devlet konservatuvarlarda görev yapan öğretim elamanları ve bu kurumlarda öğrenim gören öğrenciler olarak belirlenmiştir. Araştırmanın öğrenci çalışma grubunu; Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuarı, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Devlet Konservatuarı, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Müziği

Devlet Konservatuvarı, Yıldız Teknik Üniversitesi Müzik Ve Sahne Sanatları Bölümü, Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Türk Musikisi Bölümü, Ardahan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Türk Müziği Bölümü olmak üzere dokuz (9) üniversitenin 2021-2022 eğitim öğretim yılında öğrenim gören birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırmanın öğretim elemanı çalışma grubunu ise; Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı, Yıldız Teknik Üniversitesi Müzik Ve Sahne Sanatları Bölümü, Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Türk Musikisi Bölümü, Ardahan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Türk Müziği Bölümü, Adıyaman Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı, Harran Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Necmettin Erbakan Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı, İnönü Üniversitesi Devlet Konservatuvarı olmak üzere on dört (14) üniversitede görev yapan ve Türk müziği alanında uzman 32 öğretim elamanlarını oluşturmaktadır.

Öğrenci çalışma grubuna ait demografik bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 1

Öğrenci Çalışma Grubuna Ait Demografik Bilgiler

Cinsiyet	f	%
Kadın	88	45,1
Erkek	107	54,9
Öğrenim Görülen Fakülte	f	%
Devlet Konservatuvarı	145	74,4
Güzel Sanatlar Fakültesi	50	25,6
Sınıf	f	%
Lisans 1	66	33,8
Lisans 2	48	24,6
Lisans 3	30	15,4
Lisans 4	51	26,2
Öğrenim Görülen Üniversite	f	%

Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	20	10,3
Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü	36	18,5
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	40	20,5
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	15	7,69
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	14	7,18
Yıldız Teknik Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü	11	5,64
Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı	19	9,74
İstanbul Medeniyet Üniversitesi Türk Musikisi Bölümü	14	7,18
Ardahan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Türk Müziği Bölümü	26	13,3
Toplam	195	100

Tablo 1'e göre katılımcıların çoğunluğunun erkeklerden oluştuğu, çoğunluğunun Devlet konservatuvarı öğrencileri olduğu, çoğu lisans 1 ve lisan 4 öğrencileri olduğu ve çoğunluğunun Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Devlet Konservatuvarı ve Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü öğrencilerinin oluşturduğu görülmektedir.

Öğretim elemanlarına ait demografik bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2

Öğretim Elemanlarına Ait Demografik Bilgiler

Cinsiyet	f	%
Kadın	4	12,5
Erkek	28	87,5
Yaş	f	%
20-25	1	3,1
26-30	4	12,5
31-35	10	31,3
36-40	10	31,3
41-45	1	3,1
46-50	1	3,1
50 ve Üzeri	5	15,6
Unvan	f	%
Öğretim Görevlisi	17	53,1
Araştırma Görevlisi	3	9,4
Dr. Öğr. Üyesi	5	15,6
Doç. Dr.	7	21,9

Mesleki Deneyim	f	%
1-5	12	37,5
6-10	7	21,9
11-15	5	15,6
16-20	2	6,3
21 Yıl ve Üzeri	6	18,8
Görev Yapılan Üniversite	f	%
Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	2	6,25
Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü	5	15,6
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	4	12,5
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	2	6,25
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	4	12,5
Yıldız Teknik Üniversitesi Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü	3	9,38
Akdeniz Üniversitesi Antalya Devlet Konservatuvarı	2	6,25
Ardahan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Türk Müziği Bölümü	3	9,38
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	3	9,38
Adıyaman Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	1	3,13
Necmettin Erbakan Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	1	3,13
İnönü Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	1	3,13
Harran Üniversitesi Devlet Konservatuvarı	1	3,13
Atatürk Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı	2	6,25
Toplam	32	100

Tablo 2'ye göre katılımcıların çoğunluğunun erkeklerden oluştuğu, yine çoğunluk olarak 31-40 yaş aralığında olduğu, yine bu bağlamda çoğunluk Öğretim Görevlisi olduğu, 1-5 yıl arası mesleki deneyime sahip olduğu ve Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bilimleri Bölümü öğretim elemanlarından oluştuğu görülmektedir.

Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan veriler, alanla ilgili makaleler, dergiler, kitaplar, tezler ansiklopediler ve çeşitli internet sitelerinin taranmasıyla elde edilen bilgilerle derlenmiştir. Araştırmanın kuramsal bölümü için alan-yazın araştırması yapılmış, literatür ve internet taraması yapılarak konu ile ilgili tez ve makale gibi bilimsel çalışmalara ulaşılmıştır.

Veri toplamanın ikinci aşamasında ise Türk müziği eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Türk Müziği Devlet Konservatuvarlarda görev yapan ve Türk müziği alanında uzman öğretim elamanlarının makamsal işitme uygulamaları ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla anket formu hazırlanmıştır.

Öğrenci Anket Formunun Oluşturma Süreci

Öğrenci Anket Formu Türk Müziği Devlet Konservatuvarları ve Güzel Sanatlar Fakültesi müzik bilimleri öğrencilerine uygulanmak için hazırlanmıştır. Anket hazırlanırken önce araştırmanın amacı doğrultusunda soru havuzu oluşturulmuş ve taslak anket alanda uzman görüşüne sunulmuştur. Alan uzmanlara yönelik bilgiler Tablo 3'te verilmiştir. Gelen uzman görüşleri doğrultusunda anket formu düzenlenmiş son şekli verilmiştir. Hazırlanan anket formu iki bölümden oluşturulmuştur. İlk bölüm katılımcıların demografik bilgilerini içeren 4 sorudan, ikinci bölüm ise katılımcıların makamsal işitme eğitimine yönelik görüşlerini belirtecekleri 15 kapalı uçlu sorulardan oluşturulmuştur.

Öğretim Elemanı Görüşme Formu Oluşturma Süreci

Öğretim elemanı görüşme formu, Konservatuvar ve Güzel Sanatlar Fakültesinde görev yapan ve Türk müziği alanında uzman öğretim elemanlarına uygulanmak için hazırlanmıştır. Anket formu olarak tasarlanmıştır. Form hazırlanırken soru havuzu oluşturulmuş ve taslak form uzman görüşüne sunulmuştur. Gelen uzman görüşleri doğrultusunda form düzenlenmiş ve son şekli verilmiştir. Hazırlanan anket formu iki bölümden oluşturulmuştur. İlk bölüm katılımcıların demografik bilgilerini içeren 5 sorudan, ikinci bölüm ise katılımcıların makamsal işitme eğitimine yönelik görüşlerini belirtecekleri 10'u kapalı uçlu 3'ü açık uçlu toplam 13 sorulardan oluşturulmuştur.

Aşağıdaki tabloda soru havuzu oluşturulurken danışılan alanda uzaman eğitimcilerin görev yaptığı üniversiteleri, unvanları ve uzmanlık alanları bilgileri yer almaktadır.

Tablo 3*Uzmanların Görev Yaptığı Kurum ve Unvanları*

Görev Yapılan Üniversite	Unvan	Uzmanlık Alanı
İstanbul Üniversitesi	Prof. Dr.	Türk Müziği
Akdeniz Üniversitesi	Prof. Dr.	Türk Müziği
Atatürk Üniversitesi	Doç. Dr.	Türk Müziği
Atatürk Üniversitesi	Doç. Dr.	Türk Müziği
Atatürk Üniversitesi	Doç. Dr.	Müzik Eğitimi
Atatürk Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi	Müzik Eğitimi
Atatürk Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi	Türk Dili

Tablo 3’de Türk Müziği Eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme uygulamalarının incelenmesi konusun anket sorularının hazırlanma aşamasında yardımcı olan alanda uzman eğitimcilerinin görev yaptığı üniversiteler, unvanları ve uzmanlık alanlarının bilgilerine yer verilmiştir.

Verilerin Analizi

Öğrenci anketinden toplanan veriler SPSS 20 programına girilmiş ve yüzde frekans analizi yapılmıştır. Öğretim elemanlarıyla elde edilen görüşmeler nitel ve nicel analiz yöntemleriyle analiz edilerek kodlanmış ve analiz edilmiştir. Elde edilen analiz sonuçları çalışmanın bulgular kısmında sunulmuştur.

İçerik Analizi

Tarama sonucunda elde edilen veriler, araştırmada ortaya konulan alt problemlere uygun şekilde sınıflandırılmış, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmak için içerik analizleri yapılmıştır. Analizleri yapılan verilere yüzde frekans uygulanarak sonuçlar elde edilmiştir.

İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Şahin, 2010, s.189).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, araştırma sürecinde elde edilen bulgular ve bulgulara yönelik yorumlar yer almaktadır. Bulgular araştırmanın alt problemleri doğrultusunda açıklanmaktadır.

Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde araştırmanın birinci alt problemi olan “Türk müziği eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında makamsal işitme uygulamalarının içeriğine yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?” sorusuna yönelik bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4’de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerin verildiği kurumun / bölümün fiziksel şartlarına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 4

Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerin Verildiği Kurumun / Bölümün Fiziksel Şartları

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerin verildiği kurumun / bölümün fiziksel şartları yeterli midir?		f	%
	Yeterli	92	47,2
	Kısmen yeterli	71	36,4
	Yeterli değil	32	16,4

Tablo 4’e göre, öğrencilere yöneltilen “Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerin verildiği kurumun / bölümün fiziksel şartları yeterli midir?” sorusuna, %47,2 oranında “yeterli” cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerin verildiği kurumun / bölümün fiziksel şartları yeterli olduğu söylenebilir.

Tablo 5’de geleneksel Türk müziği derslerinde makamsal işitme uygulamalarına ayrılan zamana yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 5*Geleneksel Türk Müziği Derslerinde Makamsal İşitme Uygulamalarına Ayrılan Zaman*

Geleneksel Türk müziği derslerinde makamsal işitme uygulamalarına ayrılan zaman yeterli midir?		f	%
	Yeterli	82	42,1
	Kısmen yeterli	79	40,5
	Yeterli değil	34	17,4

Tablo 5'e göre, öğrencilere yöneltilen "Geleneksel Türk müziği derslerinde makamsal işitme uygulamalarına ayrılan zamana yeterli midir?" sorusuna, %42,1 oranında "yeterli" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda geleneksel Türk müziği derslerinde makamsal işitme uygulamalarına ayrılan zaman yeterli olduğu söylenebilir.

Tablo 6'da makamsal işitme uygulamalarını içeren derslere ayrılan zamana (Haftalık ders saati) yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 6*Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslere Ayrılan Zaman*

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslere ayrılan zaman (Haftalık ders saati) öğrenci için yeterli midir?		f	%
	Yeterli	94	48,2
	Kısmen yeterli	71	36,4
	Yeterli değil	30	15,4

Tablo 6'ya göre, öğrencilere yöneltilen "Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslere ayrılan zaman (Haftalık ders saati) öğrenci için yeterli midir?" sorusuna, %48,2 oranında "yeterli" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarını içeren derslere ayrılan zaman (Haftalık ders saati) öğrenci için yeterli olduğu söylenebilir.

Tablo 7'de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dikte çalışmalarının yapılıp yapılmadığına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 7*Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duyma*

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dikte çalışması yapılıyor mu?		f	%
	Yapılıyor	120	61,5
	Kısmen yapılıyor	57	29,2
	Hayır yapılmıyor	18	9,2

Tablo 7'ye göre, öğrencilere yöneltilen “Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dikte çalışması yapılıyor mu?” sorusuna, %61,5 oranında “yapılıyor” cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dikte çalışmasının yeterli düzeyde yapılıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 8’de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik seyir çalışmalarının yapılıp yapılmadığına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 8

Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duyma

Makamsal İşitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik seyir çalışması yapılıyor mu?		f	%
	Evet yapılıyor	145	74,4
	Kısmen yapılıyor	44	22,6
	Yapılmıyor	6	3,1

Tablo 8’de göre, öğrencilere yöneltilen “Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik seyir çalışması yapılıyor mu?” sorusuna, %74,4 oranında “evet yapılıyor” cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik seyir çalışmasının yeterli düzeyde yapılıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 9’da makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dizi/gam çalışmalarının yapılıp yapılmadığına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 9

Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duymaya Yönelik Dizi/Gam Çalışması

Makamsal İşitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dizi/gam çalışması yapılıyor mu?		f	%
	Yapılıyor	154	79
	Kısmen yapılıyor	36	18,5
	Yapılmıyor	5	2,6

Tablo 9’a göre, öğrencilere yöneltilen “Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dizi/gam çalışması yapılıyor mu?” sorusuna, %79 oranında “yapılıyor” cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarını içeren

derslerde koma sesleri duymaya yönelik dizi/gam çalışmasının yeterli düzeyde yapılıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 10’da makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik aralık çalışmalarının yapılıp yapılmadığına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 10

Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duymaya Yönelik Aralık Çalışması

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik aralık çalışması yapılıyor mu?		f	%
Yapılıyor		132	67,7
Kısmen yapılıyor		49	25,1
Yapılmıyor		14	7,2

Tablo 10’a göre, öğrencilere yöneltilen “Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik aralık çalışması yapılıyor mu?” sorusuna, % 67,7 oranında “yapılıyor” cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik aralık çalışmasının yeterli düzeyde yapılıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 11’de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik solfej çalışmalarının yapılıp yapılmadığına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 11

Makamsal İşitme uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duymaya Yönelik Solfej Çalışması

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik solfej çalışması yapılıyor mu?		f	%
Yapılıyor		168	86,2
Kısmen yapılıyor		24	12,3
Yapılmıyor		3	1,5

Tablo 11’e göre, öğrencilere yöneltilen “Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik solfej çalışması yapılıyor mu?” sorusuna, %86,2 oranında “yapılıyor” cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik solfej çalışmasının yeterli düzeyde yapılıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 12’de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde teknolojik imkânlardan faydalanma düzeyine yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 12

Makamsal İşitme Uygulamalarında Teknolojik İmkânlardan Faydalanma

Makamsal işitme uygulamalarında teknolojik imkânlardan ne derecede faydalanıyorsunuz?		f	%
Hiç faydalanmıyorum		32	16,4
Az faydalanıyorum		42	21,5
Kısmen faydalanıyorum		59	30,3
Faydalanıyorum		48	24,6
Tamamen faydalanıyorum		14	7,2

Tablo 12’ye göre, öğrencilere yöneltilen “Makamsal işitme uygulamalarında teknolojik imkânlardan ne derecede faydalanıyorsunuz?” sorusuna, %30,3 oranında “kısmen faydalanıyorum” cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarında teknolojik imkânlardan kısmen faydalanıyor olduğu söylenebilir. Teknolojinin, özellikle günümüzde hayatımızın her alanında önemli bir yeri vardır. Eğitimin her alanında kullanımı giderek artan teknoloji, müzik eğitiminde de yoğun bir biçimde kullanılmaktadır. İşitme eğitiminde özellikle youtube gibi sosyal paylaşım sitelerinden önemli dersler ve etütler paylaşılmaktadır. Bu tarz uygulamaların makamsal işitme uygulamalarında da kullanılmasının, etütlerin veya notaların akıllı tahta veya bilgisayarla desteklenmesinin faydalı olacağını düşünülmektedir.

Tablo 13’de makamsal işitme uygulamalarında koma sesleri daha iyi duyabilmek için hangi yöntemlerin kullanıldığına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 13

Makamsal İşitme Uygulamalarında Koma Sesleri Daha İyi Duyabilmek İçin Hangi Yöntemlerin Kullanıldığı

Makamsal işitme uygulamalarında koma sesleri daha iyi duyabilmek için aşağıdakilerden hangi yöntemleri kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)		f	%
Enstrüman kullanarak		135	69,2
Makamsal Eser İcra Ederek		102	52,3
Makamsal Etütler Çalışarak		101	51,8
Makamsal Eserler Dinleyerek		109	55,9
Diğer		17	8,7

Tablo 13'e göre, öğrencilere yöneltilen "Makamsal işitme uygulamalarında koma sesleri daha iyi duyabilmek için aşağıdakilerden hangi yöntemleri kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)" sorusuna, %69,2 oranında "Enstrüman kullanarak" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarında koma sesleri daha iyi duyabilmek için enstrüman kullanarak çalışıldığı söylenebilir.

Tablo 14'de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde farklı karar seslerine transpoze çalışmaları yapılıp yapılmadığına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 14

Makamsal İşitme Uygulamalarında Farklı Karar Seslerine Transpoze Çalışmaları

Makamsal işitme uygulamalarında farklı karar seslerine transpoze çalışmaları yapıyor musunuz?		f	%
	Yapıyorum	87	44,6
	Kısmen yapıyorum	75	38,5
	Yapmıyorum	33	16,9

Tablo 14'e göre, öğrencilere yöneltilen "Makamsal işitme uygulamalarında farklı karar seslerine transpoze çalışmaları yapıyor musunuz?" sorusuna, %44,6 oranında "yapıyorum" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarında farklı karar seslerine transpoze çalışmaları yapılıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 15'de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik çalışmaların hangi çalgıyla yapıldığına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 15

Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Koma Sesleri Duymaya Yönelik Çalışmaların Çalgılara Göre Dağılımı

Makamsal işitme uygulamalarında koma sesleri duymaya yönelik çalışmaları hangi çalgıyla yapmaktasınız?	f	%
Bağlama	59	30,26
Ud	46	23,59
Kanun	31	15,9
Keman	20	10,26
Kabak kemane	2	1,026
Ney	6	3,077
Klarnet	2	1,026
Tambur	3	1,538
Çello	2	1,026
Kaval	1	0,513
Klasik kemençe	2	1,026
Enstrüman kullanmıyorum	21	10,77

Tablo 15'e göre, öğrencilere yöneltilen "Makamsal işitme uygulamalarında farklı karar seslerine transpoze çalışmaları yapıyor musunuz?" sorusuna, %30,26 oranında bağlama, %23,59 oranında ud cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarında koma sesleri duymaya yönelik çalışmaları bağlama, ud, gibi çalgılar ile yapıldığı söylenebilir.

Tablo 16'da makamsal işitme uygulamalarına yönelik bireysel çalışmalarda herhangi bir enstrüman kullanılıp kullanılmadığına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 16*Makamsal İşitme Eğitime Yönelik Bireysel Çalışmalarda Enstrüman Kullanımı*

Makamsal işitme uygulamalarına yönelik bireysel çalışmalarınızda herhangi bir enstrüman kullanıyor musunuz? (Kullanıyorsanız ismini belirtiniz.)		f	%
Bağlama		60	30,77
Ud		33	16,92
Kanun		17	8,718
Keman		14	7,179
Ney		7	3,59
Kabak kemane		7	3,59
Piyano		8	4,103
Çello		5	2,564
Klarnet		2	1,026
Tambur		5	2,564
Kaval		3	1,538
Klasik kemençe		2	1,026
Gitar		1	0,513
Kullanılmıyor		31	15,9

Tablo 16'ya göre, öğrencilere yöneltilen “Makamsal işitme uygulamalarına farklı karar seslerine transpoze çalışmaları yapıyor musunuz?” sorusuna, % 30,77 oranında “bağlama” cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarına yönelik bireysel çalışmalarda daha çok bağlama çalgısının kullanıldığı söylenebilir. Burada dikkat çekici bir sonuç da öğrencilerin %15,9'nun makamsal işitme uygulamalarına yönelik bireysel çalışmalarda herhangi bir enstrüman kullanmadığıdır.

Tablo 17'de makamsal işitme uygulamaları çalışılırken kitap vb. bir kaynağa ihtiyaç duyulup duyulmadığına yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 17*Makamsal İşitme Uygulamaları Çalışılırken Kitap Vb. Bir Kaynağa İhtiyaç Durumu*

Makamsal işitme uygulamaları çalışılırken kitap vb. bir kaynağa ihtiyaç duyar mısınız?		f	%
Evet		135	69,2
Kısmen		56	28,7
Hayır		4	2,1

Tablo 17'ye göre, öğrencilere yöneltilen “Makamsal işitme uygulamaları çalışılırken kitap vb. bir kaynağa ihtiyaç duyar mısınız?” sorusuna, %69,2 oranında “evet” cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makam öğrenirken kitap vb. bir kaynağa ihtiyaç olduğu söylenebilir.

Tablo 18'de Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde kullanılan ve önerilen kitapların yeterliliğine yönelik bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 18

Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Kullanılan Ve Önerilen Kitapların Yeterliliği

Makamsal işitme uygulamalarına yönelik derslerde kullanılan ve önerilen kitapları yeterli buluyor musunuz?		f	%
	Evet	105	53,8
	Kısmen	73	37,4
	Hayır	17	8,7

Tablo 18'e göre, öğrencilere yöneltilen “Makamsal işitme uygulamalarına yönelik derslerde kullanılan ve önerilen kitapları yeteli buluyor musunuz?” sorusuna, %53,8 oranında “evet” cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarına yönelik derslerde kullanılan ve önerilen kitapları yeterli bulunduğu söylenebilir.

İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

Bu bölümde araştırmanın ikinci alt problemi olan “Türk müziği eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında makamsal işitme uygulamalarının içeriğine yönelik öğretim elemanı görüşleri ne doğrultudadır?” sorusuna yönelik bulgulara yer verilmiştir

Tablo 19'da makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde öğrencilerin komalı sesleri duymalarına yönelik etüt/alıştırma yapılıp yapılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 19

Öğrencilerin Komalı Sesleri Duymalarına Yönelik Etüt/Alıştırma Yapılma Durumunu Gösteren Öğretim Elemanı Görüşleri

Öğrencilerin komalı sesleri duymalarına yönelik etüt/alıştırma yapmakta mısınız?	f	%
Yapmaktayım	25	78,1
Kısmen yapmaktayım	3	9,4
Yapmıyorum	4	12,5

Tablo 19'a göre, öğretim elemanlarına yöneltilen "Öğrencilerin komalı sesleri duymalarına yönelik etüt/alıştırma yapmakta mısınız?" sorusuna, %78,1 oranında "yapmaktayım" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde öğrencilerin komalı sesleri duymalarına yönelik etüt/alıştırmaların büyük oranda yapılıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 20'de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde aralık çalışmalarının yapılıp yapılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 20

Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Aralık Çalışmalarının Yapılıp Yapılmadığına Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde aralık çalışmaları yapmakta mısınız?	f	%
Yapıyorum	21	65,6
Kısmen yapıyorum	6	18,8
Yapmıyorum	5	15,6

Tablo 20'ye göre, öğretim elemanlarına yöneltilen "Öğrencilerin makamsal işitme uygulamalarına yönelik aralık çalışmaları yapmakta mısınız?" sorusuna, %65,6 oranında "yapıyorum" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin makamsal işitme uygulamalarına yönelik aralık çalışmalarının büyük oranda yapılıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 21'de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde dizi çalışmalarının yapılıp yapılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 21

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde dizi çalışmaları yapıp yapılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşleri

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde dizi çalışmaları yapmakta mısınız?	f	%
Yapıyorum	25	78,1
Kısmen yapıyorum	3	9,4
Yapmıyorum	4	12,5

Tablo 21'e göre, öğretim elemanlarına yöneltilen "Öğrencilerin makamsal işitme uygulamalarına yönelik dizi çalışmaları yapmakta mısınız?" sorusuna, %78,1 oranında "yapıyorum" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin makamsal işitme uygulamalarına yönelik dizi çalışmalarının büyük oranda yapılıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 22'de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde kitap vb. bir kaynak kullanılıp kullanılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 22

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde kitap vb. bir kaynak kullanılıp kullanılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşleri

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde kitap vb. bir kaynak kullanır mısınız?	f	%
Kullanırım	12	37,5
Kısmen kullanırım	10	31,3
Kullanmam	10	31,3

Tablo 22'e göre, öğretim elemanlarına yöneltilen "Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde kitap vb. bir kaynak kullanır mısınız?" sorusuna, %37,5 oranında "kullanırım" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarında kitap vb. bir kaynak kullanıldığını söylenebilir. Fakat kısmen kullanırım ve kullanmam cevaplarının da yüksek olduğu gözlemlenmektedir. Bu cevapların yüksek olmasının nedeni makamsal işitmeye yönelik kaynak yetersizliğinin olduğu düşünülebilir.

Tablo 23'de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde makamda yer alan seslerin duyulması için eser çalışmaları yapıp yapılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 23

Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Makamda Yer Alan Seslerin Duyulması İçin Eser Çalışmaları Yapılıp Yapılmadığına Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde makamda yer alan seslerin duyulması için eser çalışmaları yapmakta mısınız?		f	%
Yapıyorum		28	87,5
Kısmen yapıyorum		4	12,5
Yapmıyorum		0	0

Tablo 23'e göre, öğretim elemanlarına yöneltilen "Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde makamda yer alan seslerin duyulması için eser çalışmaları yapmakta mısınız?" sorusuna, %87,5 oranında "yapıyorum" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamda yer alan seslerin duyulması için eser çalışmalarının büyük oranda yapıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 24'de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde etüt olarak kullanılan makamsal ezgileri kendilerinin oluşturup oluşturmadığına yönelik öğretim elemanı görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 24

Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Etüt Olarak Kullanılan Makamsal Ezgileri Kendilerinin Oluşturup Oluşturmadığına Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde Etüt olarak kullandığınız makamsal ezgileri kendiniz mi oluşturuyorsunuz?		f	%
Evet		19	59,4
Hayır		7	21,9
Genellikle Bir Kitaptan Faydalaniyorum		6	18,8

Tablo 24'e göre, öğretim elemanlarına yöneltilen "Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde Etüt olarak kullandığınız makamsal ezgileri kendiniz mi oluşturuyorsunuz?" sorusuna, %59,4 oranında "evet" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda etüt olarak kullanılan makamsal ezgileri eğitimcilerin kendilerinin oluşturduğu söylenebilir.

Tablo 25'de derslerde makamsal işitme uygulamalarına ayrılan zamana yönelik öğretim elemanı görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 25

Derslerde Makamsal İşitme Uygulamalarına Ayrılan Zamana Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri

Derslerinizde makamsal işitme uygulamalarına ne derece zaman ayırırsınız?		f	%
	Hiç zaman ayırmam	2	6,3
	Az zaman ayırıyorum	1	3,1
	Kısmen zaman ayırıyorum	8	25
	Zaman ayırıyorum	13	40,6
	Tamamen zaman ayırıyorum	8	25

Tablo 25'e göre, öğretim elemanlarına yöneltilen "Derslerinizde makamsal işitme uygulamalarına ne derece zaman ayırırsınız?" sorusuna, %40,6 oranında zaman ayırdıkları görülmektedir. Bu doğrultuda derslerde makamsal işitme uygulamalarına yeterince zaman ayrıldığı söylenebilir.

Tablo 26'da derslerde makamsal işitme uygulamalarına özgü bir eğitim programı kullanılıp kullanılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 26

Derslerde Makamsal İşitme Uygulamalarına Özgü Bir Eğitim Programı Kullanılıp Kullanılmadığına Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri

Derslerinizde makamsal işitme uygulamalarına yönelik bir eğitim programı kullanıyor musunuz?		f	%
	Kullanıyorum	9	28,1
	Kısmen kullanıyorum	9	28,1
	Kullanmıyorum	14	43,8

Tablo 26'e göre, öğretim elemanlarına yöneltilen "Derslerinizde makamsal işitme uygulamalarına yönelik bir eğitim programı kullanıyor musunuz?" sorusuna, %43,8 oranında "kullanmıyorum" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda derslerde makamsal işitme uygulamalarına yönelik bir eğitim programı kullanılmıyor olduğu söylenebilir.

Tablo 27'de makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde teknolojiden yararlanılıp yararlanılmadığına yönelik öğretim elemanı görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 27

Makamsal İşitme Uygulamalarını İçeren Derslerde Teknolojiden Yararlanılıp Yararlanılmadığına Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri

Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde teknolojiden yararlanır mısınız?		f	%
Yararlanırım		13	40,6
Kısmen yararlanırım		10	31,3
Yararlanmam		9	28,1

Tablo 27'e göre, öğretim elemanlarına yöneltilen "Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde teknolojiden yararlanır mısınız?" sorusuna, %40,6 oranında "yararlanırım" cevabı verilmiştir. Bu doğrultuda makamsal işitme uygulamalarında teknolojiden yararlanılıyor olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarına yapılan ankette eğitimcilere makamsal işitme uygulamaları ile ilgili 3 açık uçlu soru yöneltilmiştir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen "Öğrencilerin makamsal işitme uygulamalarına yönelik hangi çalışmaları yapmaktasınız?" sorusuna eğitimcilerin birçoğunun makamsal işitme uygulamalarına yönelik çalışmalarını bireysel olarak hazırladıkları etütlerle solfej çalışmaları yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yine aynı sorunun cevabında eğitimciler dikte yazdırarak makamsal işitme uygulamalarını desteklediklerini belirtmiştir. Eğitimciler makamsal işitme uygulamalarında seyir çalışmaları yaptıklarına değinmiş, bazıları ise dörtlü/beşli, bazıları aralık çalışmaları yaptıklarını söylemiştir. Entonasyonu sağlamak amacıyla dikte eser solfeji yaptıklarını ayrıca duyumu geliştirmek için de etütler hazırladıklarını belirtmişlerdir. Mahalli kaynaklardan ses kayıtları dinlenip çalışılan eserler üzerinde makamsal analiz yapıldığı da kullanılan yöntemler arasındadır. Eğitimcilerden alınan cevaplar doğrultusunda makamsal işitme uygulamalarının ilerleyişinde kullanılan yöntemler arasında; sistematik bir şekilde devam eden perde düzenlerini tanımak, aralık bilgisi üzerine alıştırmalar yapmak, makamları oluşturan çeşitli çeşnilerin (üçlü-dörtlü-beşli) tanınmasına yönelik teorik ve işitsel alıştırmalar yapmak, makamların tanınmasına yönelik teorik ve işitsel alıştırmaları yapmak, ilgili makamda eserler geçmek, eser analizleri yapmak, özellikle başlangıç aşamasında makam dizilerini oluşturan basit dörtlü ve beşlilerde temel düzeyde etütler hazırlayıp, daha sonrasında makam dizisini tamamlayacak şekilde zorluk derecesini arttırarak farklı etütler yazılması, basit makam dizilerinin perdelerini temel düzeyde iyice kavratıldıktan sonra makam nazariyatı anlatılması sayılabilir. Ayrıca makamsal işitme uygulamalarını genellikle nazariyat ve repertuvar derslerinde verildiği söylenmektedir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Makamsal işitme uygulamalarına yönelik nasıl çalışmalar yapılmasını tavsiye edersiniz?” sorusuna alınan yanıtlardan yola çıkıldığında; perde düzenlerini tanıma, aralık bilgisi, makamları oluşturan çeşitli çeşniler, makam nazariyatı ve eser analizi çalışmaları yapıldıktan sonra çokça dinleme yapılması üzerine cevap yoğunluğu görülmektedir. Yapılacak olan dinleme çalışmalarının genelden özele düşünüldüğünde makamsal ezgiler ve eserlerin çok fazla tüketilmesi-dinlenilmesi gerektiği ve derste çalışılan makamın daha da pekiştirilmesi için aynı makamda dinleme yapılması önerilmiştir. Makam nazariyatından sonra dinlenilmesi gereken eserlerin kaynak kişilerden dinlenilmesi gerektiği ve dinlemenin ayrıca perde baskılarına da faydalı olacağı görüşleri alınmıştır. Çok fazla seyir, dizi, aralık, solfej, dikte ve deşifre çalışmalarının da makamsal işitmenin gelişmesine katkı sağlanacağı düşünülmüş ve önerilmiştir. Bir eğitimci ilgili makam dizisine yönelik eserlerin ders içerisinde kullanılmasıyla, öğrencilerin o makamı sadece donanım ve makamı oluşturan dörtlü/beşlileri ezberlemenin ötesinde duyuş olarak da içselleştirmelerine katkı sağlayacağını belirtmiştir. Bir başka eğitimcinin öğrencilere ilgili makamın repertuvarından eserler geçilmesini ve eser geçerken kesinlikle bir sazdan ses almamasını (sazdan ses almak kulağı tembelleştirir, sesi arayıp kulağın gelişimini engeller düşüncesiyle) ya da dijital platformlardan seslendirilmiş eserleri dinleme yapmadan sadece yalnız başına solfej yaparak geçmesi yönünde tavsiyede bulunmuştur.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Konuyla ilgili eklemek istediğiniz düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna eğitimcilerin büyük çoğunluğu her yörede değişken perdelerin pestlik tizlik durumlarının iyi anlaşılması gerektiği cevabını vermişlerdir. Özellikle halk müziğindeki makamsal anlayışa dikkat edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca çoğu eğitimci, makamsal işitme ile ilgili yeterli kaynak ve materyal olmadığını, eldeki materyalleri doğru kullanıp sağlıklı bir makamsal işitme uygulamalarını verebilecek kalifiye uzman eksikliği olduğunu, makamsal işitme uygulamalarının son derece yetersiz ve kısıtlı olduğunu belirtmişlerdir. Eğitimcilerin birçoğu makamsal işitmenin geliştirilmesi için repertuvar ve seyir konularının önemli olduğunu savunmuş ve makamsal işitme derslerinin yanı sıra öğrencilerin bireysel çalışmaları ile de bunu desteklemeleri gerektiğini söylemişlerdir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇLAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgulardan hareketle, alt problemler doğrultusunda sonuçlara yer verilmiştir.

Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Türk Müziği Eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme uygulamalarının içeriğine yönelik öğrenci görüşleri ne doğrultudadır?” sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgulardan hareketle;

- Makamsal İşitme uygulamalarını içeren derslerin verildiği kurumun / bölümün fiziksel şartlarının yeterli olduğu,
- Geleneksel Türk müziği derslerinde makamsal işitme uygulamalarına ayrılan zamanın yeterli olduğu,
- Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslere ayrılan zamanın (Haftalık ders saati) öğrenci için yeterli olduğu,
- Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dikte çalışmasının yeterli düzeyde yapılıyor olduğu,
- Makamsal İşitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik seyir çalışmasının yerli düzeyde yapılıyor olduğu,
- Makamsal İşitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dizi/gam çalışmasının yeterli düzeyde yapılıyor olduğu,
- Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik aralık çalışmasının yeterli düzeyde yapılıyor olduğu,
- Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik solfej çalışmasının yeterli düzeyde yapılıyor olduğu,
- Makamsal işitme uygulamalarında teknolojik imkânlardan kısmen faydalanıyor olduğu,
- Makamsal işitme uygulamalarında koma sesleri daha iyi duyabilmek için enstrüman kullanarak çalışıldığı,

- Makamsal işitme uygulamalarında farklı karar seslerine transpoze çalışmaları yapılıyor olduğu,
- Makamsal işitme uygulamalarında koma sesleri duymaya yönelik çalışmaları bağlama, ud, kanun, keman gibi Türk müziği çalgıları ile yapıldığı,
- Makamsal işitme uygulamalarına yönelik bireysel çalışmalarda öğrencinin bu çalışmayı bağlama, ud gibi çalgılar ile gerçekleştirdiği,
- Makam öğrenirken kitap vb. bir kaynağa ihtiyaç olduğu,
- Makamsal işitme uygulamalarına yönelik derslerde kullanılan ve önerilen kitapların yeterli bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Türk Müziği Eğitimi veren Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme uygulamalarının içeriğine yönelik öğretim elemanı görüşleri ne doğrultudadır?” sorusuna verilen cevaplardan elde edilen bulgulardan hareketle;

- Öğrencilerin komalı sesleri duymalarına yönelik etüt/alıştırmaların büyük oranda yapılıyor olduğu,
- Öğrencilerin makamsal işitme uygulamalarına yönelik aralık çalışmalarının büyük oranda yapılıyor olduğu,
- Öğrencilerin makamsal işitme uygulamalarına yönelik dizi çalışmalarının büyük oranda yapılıyor olduğu,
- Makamsal işitme uygulamalarını kitap vb. bir kaynak kullanıldığı kısmen kullanırım ve kullanmam cevaplarının da yüksek olduğu ve bu cevapların yüksek olmasının nedeni olarak makamsal işitmeye yönelik kaynak yetersizliğinin bulunduğu,
- Makamda yer alan seslerin duyulması için eser çalışmalarının büyük oranda yapılıyor olduğu,
- Etüt olarak kullanılan makamsal ezgileri eğitimcilerin kendilerinin oluşturduğu,
- Derslerde makamsal işitme uygulamalarına yeterince zaman ayrıldığı,
- Derslerde makamsal işitme uygulamalarına yönelik bir eğitim programı kullanılmıyor olduğu,
- Makamsal işitme uygulamalarında öğrencilerin kısmen faydalandığı ve öğretim elemanlarının teknolojiden yararlanılıyor olduğu,

- Eğitimcilerin birçoğunun makamsal işitme eğitime yönelik çalışmalarını bireysel olarak hazırladıkları etütlerle solfej çalışmaları yaptıkları,
- Dikte yazdırarak makamsal işitme eğitimini destekledikleri,
- Makamsal işitme uygulamalarında genellikle seyir çalışmaları yaptıkları
- Dörtlü/beşli çerçevesinde aralık çalışmaları yaptıkları,
- Makamsal işitmeye yönelik ses kayıtları dinlenip çalışılan eserler üzerinde makamsal analiz yapıldığı,
- Makamsal işitme uygulamalarına genellikle nazariyat ve repertuvar derslerinde verildiği,
- Perde düzenlerini tanıma, aralık bilgisi, makamları oluşturan çeşitli çeşniler, makam nazariyatı ve eser analizi çalışmaları yapıldıktan sonra çokça dinleme yapılması gerektiği,
- Makamsal ezgiler ve eserlerin çok fazla tüketilmesi-dinlenilmesi gerektiği,
- Makam nazariyatından sonra dinlenilmesi gereken eserlerin kaynak kişilerden dinlenilmesi gerektiği ve dinlemenin ayrıca perde baskılarına da faydalı olacağı,
- Sıkça seyir, dizi, aralık, solfej, dikte ve deşifre çalışmalarının da makamsal işitmenin gelişmesine katkı sağlanacağı,
- Eser geçerken kesinlikle bir sazdan ses almamasını (sazdan ses almak kulağı tembelleştirir, sesi arayıp kulağın gelişimini engeller düşüncesiyle) ya da dijital platformlardan seslendirilmiş eserleri dinleme yapmadan sadece yalnız başına solfej yaparak geçmesi gerektiği,
- Türk Müziğinde değişken perdelerin pestlik tizlik durumlarının iyi anlaşılması gerektiği,
- Makamsal işitme ile ilgili yeterli yazılı, işitsel, görsel kaynak ve materyal olmadığı,
- Eldeki materyalleri doğru kullanıp sağlıklı bir makamsal işitme eğitimi verebilecek yeterli uzman eksikliği olduğu,
- Makamsal işitmenin geliştirilmesi için repertuvar ve seyir konularının önemli olduğu,
- Makamsal işitme derslerinin yanı sıra öğrencilerin bireysel çalışmaları ile de bunu desteklemeleri gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen sonuçlar doğrultusunda çeşitli önerilere yer verilmiştir.

- Makamsal işitme derslerinde daha fazla teknolojik imkânlardan yararlanılması,
- Makamsal işitme dersleri için daha fazla yazılı, işitsel, görsel kaynak kitabın üretilmesi,
- Makamsal işitme dersleri için üretilen materyallerin doğru kullanımı için, alanda uzman eğitimcilere bilgilendirme yapılmasının,
- Makamsal ezgilerin daha çok dinlenilmesi ve uygulanması gerektiğinin,
- Makamsal işitme derslerini desteklemek için daha fazla etüt ve egzersiz çalışmaları yapılmasının,

Yine bu doğrultuda;

- Yapılan bu çalışmanın Türkiye genelinde genişletilerek daha fazla uzman ve öğrenciye ulaşılması ve bu bağlamda sorunların ele alınması ve çözüm üretilmesini,
- Dijital platformlarda makamsal işitme uygulamasıyla ilgili videolar hazırlanıp öğrencilere sunulması,
- Daha geniş kapsamlı araştırılmasını,
- Makamsal İşitme uygulamalarında Türk müziği enstrümanlarından daha net ve doğru ses alabilmek için perdeli enstrümanların kullanılması,
- Türk müziği makamsal işitme uygulamalarına yönelik eğitim programının geliştirilerek uygulamaya koyulması önerilmektedir.

İlgili alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akdoğu, O. (1996). *Türk Müziği'nde türküler ve biçimler*. Ege Üniversitesi. Nobel.
- Arı, E. (2011). *Öğrenme öğretme kuram ve yaklaşımları*. Pegem.
- Artut, K. (2002). *Sanat eğitimi, kuramları ve yöntemleri*. Anı.
- Avşar, M. (2014). *Müzik öğretmeni adaylarının özel yetenek sınavındaki müziksel işitme okuma yazma başarıları ile akademik başarıları arasındaki ilişki* (Tez No. 372333) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Aydoğan, S. (1998). *Müzik öğretmeni yerleştiren kurumlarda müziksel işitme okuma eğitimi* (Tez No. 76419) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Brink, E. R. (1980). *A cognitive approach to the teaching of aural skills viewed as applied music theory*. [Dissertation, USA]. Northwestern University.
- Cangro, R. M. (2004). *The effects of cooperative learning strategies on the music achievement of beginning instrumentalists*. [Dissertation, USA]. University of Hartford.
- Demir, S. (2015). *Türk halk müziği solfejine giriş*. Usar.
- Deniz, Ü. (2009). *Anadolu güzel sanatlar liseleri müzik bölümü öğrencilerinin müziksel işitme okuma ve yazma dersinin öğretim programında yer alan kazanımlara ulaşma durumlarının değerlendirilmesi* (Tez No. 240520) [Yüksek lisan tezi, İnönü Üniversitesi-Malatya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Dinçer, M. (1988). *Türkiye'de okul öncesinde öğretim, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında müzik eğitimi nasıl olmalıdır? 1. Müzik Kongresi, Bildiriler*. Evren.
- Dönmez, A. (2015). *Türk halk müziği ezgilerinin müzik eğitimi alanında müziksel işitme okuma eğitiminde kullanılabilirliğine yönelik bir çalışma* (Tez No. 407626) [Yüksek lisan tezi, Cumhuriyet Üniversitesi-Sivas]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Emnalar, A. (1998). *Türk halk müziği ve nazariyatı*, Ege Üniversitesi Basımevi.

- Gates, L. S. (2001). *The effects of ear training on beginning horn students. a qualitative case study design*. [Master Thesis, USA]. University of Louisville.
- Gordon, E. (1970). Taking into account musical aptitude differences among beginning instrumental students. *American Educational Research Journal*, 1(7), 41-53. <https://www.jstor.org/stable/1162083>
- Harrison, C. S. (1987). The validity of the musical aptitude profile for predicting grades in freshman music theory. *Educational and Psychological Measurement*, (47), 477- 482. Erişim adresi: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0013164487472021>
- Harrison, C. S., Asmus, E. P., & Serpe, R. T. (1994). Effects of musical aptitude, academic ability, music experience, and motivation on aural skills. *Journal of Research in Music Education*, 42(2), 131-144. <https://journals.sagepub.com/doi/10.2307/3345497>
- Hedges, D. P. (1999). *Taking notes: The history, practice, and innovation of musical dictation in English and American aural skills pedagogy*. [Dissertation, USA]. Indiana University.
- Hoşsu, M. (1997). *Geleneksel Türk halk mziği nazariyatı*. Peker Ambalaj, Kğit San. Tic. Ltd.
- Hufstader, R. A. (1974). Predicting success in beginning instrumental music through use of selected tests. *Journal of Research in Music Education*, 1(22), 52-57. <https://www.jstor.org/stable/3344618>
- Işıldar, U. (2004). *Müzik ğretmeni yerleştiren kurumlarda verilmekte olan müziksel işitme eğitimi dersinin incelenmesi* (Tez No. 147955) [Yüksek lisan tezi, Uludağ Üniversitesi Bursa]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- İrden, S. (2012). *Türk msikisi'nde makm uygulamaları*. Aybil.
- Kaçar, G. Y. (2002). *Ud metodu*. Yurt Renkleri.
- Kaçar, G. Y. (2008). *Türk musikisinde makam*. Gazi Üniversitesi, Müzik Eğitimi Bölümü.
- Karadeniz, M. E. (2013). *Türk musikisinin nazariye ve esasları*. Türkiye İç Bankası Kültür.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Nobel.

- Kartal, E. (2011). *Türk müziği enstrümanlarının frekans aralıkları*. Özgür.
- Kasap, E. (2021). *Mikrotonal gitarda makamsal müziğin çok seslendirilmesine ilişkin yaklaşımlar* (Tez No. 702446) [Yüksek lisan tezi, Ordu Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Konakcı, N. (2010). *Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi* (Tez No. 264110) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Levendoğlu, N. O. (2005) Tarih içinde geleneksel Türk sanat müziği ve diğer kültürlerle etkileşimleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(19), 253-262.
- Marciniak, F. M. (1974). Investigation of the relationships between music perception and music performance. *Journal of Research in Music Education*, 1(22), 35-44. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.2307/3344616>
- Odabaşı, Y. (1999). Anket yöntemi. A A. Bir, Ed., *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri* içinde. Anadolu Üniversitesi.
- Özkan, İ. H. (2006). *Türk musıkisi nazariyatı ve usulleri kudüm velveleleri*. Ötüken.
- Öztuna, Y. (1990). *Büyük Türk musıkisi ansiklopedisi*, (Cilt 2), Başbakanlık.
- Öztürk, B. (2011). *Müziksel işitme-okuma ve yazma (mıoy) derslerinde makamsal uygulamalara ilişkin durum saptamasına yönelik öğretmen görüşleri* (Tez No. 298434) [Yüksek lisan tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Pelikoğlu, M. C. (2012). *Geleneksel Türk halk müziği eserlerinin makamsal açıdan adlandırılması*. Atatürk Üniversitesi.
- Pelikoğlu, M. C., & Özşen, B. (2015). Türk müziği ve Batı müziğinde kullanılan bazı tür ve biçimlerin birbirlerine benzerlikleri üzerine bir değerlendirme. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 1(2), 51-60. https://dergipark.org.tr/tr/download/article_file/716474
- Petzold, R. G. (1969). Auditory perception by children. *Journal of Research in Music Education*, 1(17), 82-87. <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.2307/3344191?journalCode=jrma>

- Sağır, T., & Zahal, O., Gürpınar, E. (2020). Cumhuriyetin Kuruluşundan İtibaren Türkiye'deki Müzik Kurumlarına Genel Bir Bakış. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, 6(özel sayı), 425-426. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1217395>
- Say, A. (2005). *Müzik ansiklopedisi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sözer, V. (2005). *Müzik ansiklopedik sözlük güncellenmiş ve geliştirilmiş*. Remzi Kitabevi.
- Şahin, Ç. (2010). Veri toplama teknikleri. R. Y. Kıncal (Ed.), *Bilimsel araştırma yöntemleri* içinde. Nobel.
- Tarman, S. (2002). *Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı giriş müzik yetenek sınavlarının geçerlik ve güvenirlik yönünden incelenmesi ve değerlendirilmesi* (Tez No. 113171) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Türk Dil Kurumu (TDK). (1974). *Türkçe sözlük*.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi, temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. Arkadaş.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi temel kavramlar- ilkeler- yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum* (3. Baskı). Önder.
- Uslu, M. (2007). *Türkiye'de müzik eğitimi*. Cenkler.
- Ünal, B. D. (2020). *Aksak tartımlar ve modalite üzerine tek sesli dikte metodu önerisi* (Tez No. 619329) [Yüksek lisan tezi, Hacettepe Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Yarman, O. (2002). *Türk Musikisinin Bir Tarihçesi*. https://www.researchgate.net/publication/308903103_Turk_Musikisinin_Bir_Tarihcesi
- Zdzinski, S. F. (1992). Relationships among parental involvement, music aptitude, and musical achievement of instrumental music students. *Journal of Research in Music Education*, 2(40), 114-125. <https://www.jstor.org/stable/3345561>

EKLER

EK-1: ÖĞRENCİ ANKETİ SORULARI

TÜRK MÜZİĞİ EĞİTİMİ VEREN GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİ VE DEVLET KONSERVATUVARLARINDA MAKAMSAL İŞİTME UYGULAMALARININ İÇERİĞİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ ANKETİ

Bu çalışma "Türk Müziği Eğitimi Veren Güzel Sanatlar Fakülteleri Ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme Uygulamalarının İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezi için veri toplamak amacıyla yapılmaktadır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm demografik bilgilerden, ikinci bölüm ise makamsal işitme eğitime yönelik sorulardan oluşmaktadır. Elde edilecek veriler sadece bu çalışma için kullanılacaktır. Vereceğiniz samimi cevaplarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Araştırmacı: Abdulbaki AKSAKAL

Demografik Bilgiler

Cinsiyet: Erkek () Kadın ()

Öğrenim gördüğü üniversite:

Öğrenim gördüğü fakülte: Devlet Konservatuvarı () Güzel Sanatlar Fakültesi ()

Sınıf: Lisans 1 () Lisans 2 () Lisans 3 () Lisans 4 ()

Makamsal İşitmeye Yönelik Sorular

1. Makamsal İşitme uygulamalarını içeren derslerin verildiği kurumun / bölümün fiziksel şartları yeterli midir?
Yeterlidir () Kısmen yeterlidir () Yeterli değildir ()
2. Geleneksel Türk müziği derslerinde Makamsal İşitme uygulamalarına ayrılan zaman yeterli midir?
Yeterlidir () Kısmen yeterlidir () Yeterli değildir ()
3. Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslere ayrılan zaman (Haftalık ders saati) öğrenci için yeterli midir.
Yeterlidir () Kısmen yeterlidir () Yeterli değildir ()
4. Makamsal İşitme uygulamaları içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dikte çalışması yapılıyor mu?
Yapılıyor () Kısmen yapılıyor () Hayır Yapılmıyor ()
5. Makamsal İşitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik seyrir çalışması yapılıyor mu?

- Evet yapılıyor () Kısmen yapılıyor () Yapılmıyor ()
6. Makamsal İşitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik dizi/gam çalışması yapılıyor mu?
Yapılıyor () Kısmen yapılıyor () Yapılmıyor ()
7. Makamsal İşitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik aralık çalışması yapılıyor mu?
Yapılıyor () Kısmen yapılıyor () Yapılmıyor ()
8. Makamsal İşitme uygulamalarını içeren derslerde koma sesleri duymaya yönelik solfej çalışması yapılıyor mu?
Yapılıyor () Kısmen yapılıyor () Yapılmıyor ()
9. Makamsal işitme uygulamalarını teknolojik imkanlardan ne derecede faydalaniyorsunuz?
Hiç faydalanmıyorum () Az faydalanıyorum () Kısmen faydalanıyorum ()
Faydalanıyorum () Tamamen faydalanıyorum ()
10. Makamsal işitme uygulamalarını koma sesleri daha iyi duyabilmek için aşağıdakilerden hangi yöntemleri kullanıyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)
Enstrüman çalarak	()
Makamsal eser icra ederek	()
Makamsal etütler çalışarak	()
Makamsal eserler dinleyerek	()
Diğer	()
11. Makamsal işitme uygulamalarını farklı karar seslerine transpoze çalışmaları yapıyor musunuz?
Yapıyorum () Kısmen yapıyorum () Yapmıyorum ()
12. Makamsal işitme uygulamalarını koma sesleri duymaya yönelik çalışmaları hangi çalgıyla yapmaktasınız?
.....

13. Makamsal işitme uygulamalarını yönelik bireysel çalışmalarınızda herhangi bir enstrüman kullanıyor musunuz? (Kullanıyorsanız ismini belirtiniz.)

.....

14. Makamsal işitme uygulamaları çalışılırken kitap vb. bir kaynağa ihtiyaç duyar mısınız?

Evet () Kısmen () Hayır ()

15. Makamsal işitme uygulamaları yönelik derslerde kullanılan ve önerilen kitapları yeteli buluyor musunuz?

Evet () Kısmen () Hayır ()

EK-2: UZMAN GÖRÜŞME FORMU SORULARI

TÜRK MÜZİĞİ EĞİTİMİ VEREN GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİ VE DEVLET KONSERVATUVARLARINDA MAKAMSAL İŞİTME UYGULAMALARININ İÇERİĞİNE YÖNELİK UZMAN GÖRÜŞME FORMU

Bu çalışma "Türk Müziği Eğitimi Veren Güzel Sanatlar Fakülteleri Ve Devlet Konservatuvarlarında Makamsal İşitme Uygulamalarının İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezi için veri toplamak amacıyla yapılmaktadır. Görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm demografik bilgilerden, ikinci bölüm ise makamsal işitme eğitiminin içeriğine yönelik sorulardan oluşmaktadır. Elde edilecek veriler sadece bu çalışma için kullanılacaktır. Vereceğiniz samimi cevaplarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Araştırmacı: Abdalbaki AKSAKAL

Demografik Bilgiler

Cinsiyet: Erkek () Kadın ()
Yaşınız: 20-25 () 26-30 () 31-35 () 36-40 ()
41-45 () 46-50 () 50 ve üzeri ()
Ünvanınız: Öğretim elemanı () Okutman () Öğretim görevlisi ()
Araştırma görevlisi () Dr. Öğr. Üyesi () Doç. Dr. () Prof. Dr. ()
Mesleki deneyiminiz: 1-5 yıl () 6-10 yıl () 11-15 yıl ()
16-20 yıl () 21 yıl ve üzeri ()
Üniversiteniz:
Fakülteniz: Devlet Konservatuvarı () Güzel Sanatlar Fakültesi ()
Mesleki çalışmanız:
Girdiğiniz dersler:

Makamsal İşitmeye Yönelik Sorular

- Öğrencilerin komalı sesleri duymalarına yönelik etüt/alıştırma yapmakta mısınız ?
Yapmaktayım () Kısmen yapmaktayım () Yapmıyorum ()
- Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde aralık çalışmaları yapmakta mısınız?
Yapıyorum () Kısmen yapıyorum () Yapmıyorum ()
- Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde dizi çalışmaları yapmakta mısınız?
Yapıyorum () Kısmen yapıyorum () Yapmıyorum ()
- Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde kitap vb. bir kaynak kullanır mısınız?
Kullanırım () Kısmen kullanırım () Kullanmam ()

5. Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde makamda yer alan seslerin duyulması için eser çalışmaları yapmakta mısınız?
Yapıyorum () Kısmen yapıyorum () Yapmıyorum ()
6. Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde Etüt olarak kullandığınız makamsal ezgileri kendiniz mi oluşturunuz?
Evet () Hayır () Genellikle bir kitaptan faydalaniyorum ()
7. Derslerinizde makamsal işitme uygulamalarını ne derece zaman ayırırsınız?
Hiç zaman ayırmam () Az zaman ayırıyorum () Kısmen zaman ayırıyorum ()
Zaman ayırıyorum () Tamamen zaman ayırıyorum ()
8. Derslerinizde makamsal işitme uygulamalarına yönelik bir eğitim programı kullanırmısınız?
Kullanıyorum () Kısmen kullanıyorum () Kullanmıyorum ()
9. Makamsal işitme uygulamalarını içeren derslerde teknolojiiden yararlanırmısınız?
Yararlanırm () Kısmen yararlanırm () Yararlanmıyorum ()
10. Öğrencilerin makamsal işitme eğitimlerine yönelik hangi çalışmaları yapmaktasınız
11. Makamsal işitmeye yönelik nasıl çalışmalar yapılmasını tavsiye edersiniz
12. Konuyla ilgili eklemek istediğiniz düşünceleriniz nelerdir?

EK-3: ETİK KURUL RAPORU

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-91464383-050.02.04-2200154007
Konu : Etik Kurul Kararı (2022- 4/5)

24.05.2022

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 09.05.2022 tarihli ve E-21970841226-2200139911 sayılı belge.

Danışmanlığımı Doç. Emrah LEHİMLER'in yürüttüğü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Abdulkaki AKSAKAL'ın "Geleneksel Türk Müziği Eğitimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarında Makamsal İşitme Eğitiminin İçerik Açısından İncelenmesi" başlıklı araştırma ve tez çalışması ile ilgili Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Güzel Sanatlar Birim Etik Kurulu'nun 12.05.2022 tarih ve 4/5 sayılı kararı ektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim

Prof.Dr. Yunus BERKLİ
Kurul Başkanı

Ek :

- 1 - Etik Kurul Kararı -1
- 2 - Etik Kurul Kararı -2
- 3 - Etik Kurul Kararı -3

Dağıtım:

Gereği:
Müzik Bilimleri Anasanat Dalı Başkanlığına
Sayın Doç.Dr. Emrah LEHİMLER

Bilgi:
Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurul
Başkanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 41FB4D39A23
Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürlüğü 25240
Erzurum
Tel: +90 442 2311470
Elektronik Ağ: <http://www.atauni.edu.tr/#!birim=guzel-sanatlar-enstitusu>
Kep Adresi: atauni@hs01.kep.tr

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ataurk-universitesi-ebys>

Bilgi: Medine ATASEVER
Faks: +90 442 2315854
E-Posta: gsem@atauni.edu.tr

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU
Güzel Sanatlar Birimi Etik Kurul Başkanlığı
ERZURUM

Sayı : E-91464383-050.02.02-2200142177

Konu : Etik Kurul Kararı (2022/4-5)

Toplantının Mahiyeti : Etik Kurul

Toplantının Tarihi : 12.05.2022

Toplantının Sayısı : 4

Karar-1) Danışmanlığını Doç. Emrah LEHİMLER'in yürüttüğü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Abdülbaki AKSAKAL'ın "Geleneksel Türk Müziği Eğitimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarında Makamsal İtme Eğitiminin İçerik Açısından İncelenmesi" başlıklı araştırma ve tez çalışmasının Etik Kurul uygunluk-onay belgesi talebinin görüşülmesi,

Yapılan görüşmelerden sonra; Danışmanlığını Doç. Emrah LEHİMLER'in yürüttüğü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Abdülbaki AKSAKAL'ın "Geleneksel Türk Müziği Eğitimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarında Makamsal İtme Eğitiminin İçerik Açısından İncelenmesi" başlıklı araştırma ve tez çalışmasının etik ve bilimsel yönünden sakınca bulunmadığına oy birliği ile karar verilmiştir

Prof. Dr. Yunus BERKLİ

Birim Etik Kurul Başkanı

Prof. Dr. Hüseyin YURTTAŞ
Birim Etik Kurul Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Mustafa BULAT
Birim Etik Kurul Üyesi

Prof. Dr. Ayşe Aslıhan EROĞLU
Birim Etik Kurul Üyesi

Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN
Raportör

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU
Güzel Sanatlar Birimi Etik Kurul Başkanlığı

KARAR BİLGİLERİ	Toplantı Sayısı: 4 Karar No: 5	Toplantı Tarihi: 12.05.2022
	Aşağıda bilgileri verilen tez/çalışma ile ilgili çalışmanın, etik ilkeler açısından değerlendirilmesi isteği ile ilgili husus görüşüldü. Yapılan görüşmelerden sonra; söz konusu araştırmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak konuyla ilgili çalışmanın gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel yönden sakınca bulunmadığına, Etik Kurulu oy birliği ile karar vermiştir.	
ÇALIŞMA BİLGİLERİ	Proje Yürütücüsü: Abdalbaki AKSAKAL Çalışma Konusu: Danışmanlığını Doç. Emrah LEHİMLER'in yürüttüğü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Abdalbaki AKSAKAL'ın "Geleneksel Türk Müziği Eğitimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarında Makamsal İşitme Eğitiminin İçerik Açısından İncelenmesi" başlıklı araştırma ve tez çalışması.	

EĞİTİM BİLİMLERİ BİRİM ETİK KURULU		İMZA
Prof. Dr. Yunus BERKLİ	Etik Kurul Başkanı	
Prof. Dr. Hüseyin YURTTAŞ	Etik Kurul Başkan Yardımcısı	
Prof. Dr. Mustafa BULAT	Etik Kurul Üyesi	
Prof. Dr. Ayşe Aslıhan EROĞLU	Etik Kurul Üyesi	
Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN	Etik Kurul Raportörü	

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU
Güzel Sanatlar Birimi Etik Kurul Başkanlığı

PROJE DEĞERLENDİRME FORMU

Projenin/Çalışmanın Adı: Danışmanlığını Doç. Emrah LEHİMLER'in yürüttüğü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Abdalbaki AKSAKAL'ın "Geleneksel Türk Müziği Eğitimi Veren Yüksek Öğretim Kurumlarında Makamsal İşitme Eğitiminin İçerik Açısından İncelenmesi" başlıklı araştırma ve tez çalışmasının Etik Kurul uygunluk-onay belgesi talebinin görüşülmesi,

Gönderildiği Tarih: 12.05.2022

Teslim Tarihi : 12.05.2022

Değerlendirenin Adı Soyadı: Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığı Adına

Prof. Dr. Yunus BERKLİ
Etik Kurul Başkanı

Bu Tez/Çalışma uygundur: +

Gerekçe/Açıklama: Yapılacak çalışmada yaklaşım ve yöntemler dikkate alınarak, konu ile ilgili çalışmaların gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel açıdan herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Bu Tez/Çalışma uygun değildir: ☐

Gerekçe/Açıklama

EK-4: ÜNİVERSİTE İZİNLERİ

T.C.
HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-39281331-044-178908
Konu : Anket İzni (Abdülbaki AKSAKAL)

20/06/2022

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 09/06/2022 tarihli ve 2200172432 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı, Müzikoloji Sanat Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi Abdülbaki AKSAKAL'ın, "**Geleneksel Türk müziği eğitimi veren kurumlarda işitme eğitiminin ders ve içerik açısından incelenmesi**" başlıklı tez çalışması kapsamında 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında Antakya Devlet Konservatuvarımız bünyesinde öğrenim gören 1. 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerine anket uygulama talebi Rektörlüğümüzce **uygun görülmüştür**.
Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Hasan KAYA
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BS98B50PC6 Pin Kodu :00242

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/hmku-ebys>

Adres:Genel Sekreterlik
Telefon:03262213317 Faks:03262213320
e-Posta:rektorlukyaziisleri@mku.edu.tr Web:www.mku.edu.tr
Kep Adresi:mku@hs01.kep.tr

Bilgi için: Selda DÖNMEZ
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 3262211326

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-36607105-399-267054
Konu : Araştırma İzni (Abdülbaki AKSAKAL)

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

İlgi : 09.06.2022 tarihli ve E-88179374-2200172432 sayılı yazınız.

İlgi yazı gereği, Üniversiteniz Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı Müzikoloji Sanat Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Abdülbaki AKSAKAL'ın, "**Geleneksel Türk Müziği Eğitimi Veren Kurumlarda Makamsal İşitme Eğitiminin Ders ve İçerik Açısından İncelenmesi**" başlıklı tez çalışması kapsamında, Üniversitemiz Devlet Konservatuarı'nda 2021-2022 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören 1'inci, 2'inci, 3'üncü ve 4'üncü sınıf öğrencilerine anket uygulama yapma talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Selim EREN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 85K3-VUML-0AB9 Belge Doğrulama Adresi : <https://ebysorgu.omu.edu.tr>

Adres: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörlük Binası İdari Birimler
Telefon No : 0362 312 19 19 Fax No : (362) 457 60 12
e-Posta : İnternet Adresi : <http://www.omu.edu.tr/>

Bilgi İçin :Hava DEMİR
Memur
7308
Telefon No: hava.demir@omu.edu.tr

T.C.
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-26331761-044-2200021026
Konu : Araştırma İzni (Abdülbaki
AKSAKAL)

18.07.2022

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 09.06.2022 tarihli ve E-88179374-300-2200172432 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı, Müzikoloji Sanat Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi Abdülbaki AKSAKAL'ın, "Geleneksel Türk müziği eğitimi veren kurumlarda makamsal işitme eğitiminin ders ve içerik açısından incelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında Üniversitemiz 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında öğrenim gören 1. 2. 3. ve 4. Sınıf öğrencilerine anket uygulaması yapma talebi Rektörlüğümüzce uygun bulunmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mustafa YILDIZ
Rektör Yardımcısı

Belge Doğrulama Kodu: FTH39HM

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Takip Adresi:
<http://ubys.ardahan.edu.tr/ERMS/Record/ConfirmationPage/Index>

Adres: Ardaahan Üniversitesi Kampüsü, Rektörlük Hizmet Binası, Çamlıçatak Mevkii, 75002,
Merkez/ARDAHAN
Telefon No: (0 478) 2117507
e-Posta: gensek@ardahan.edu.tr
Kep Adresi: ardahanuni@hs01.kep.tr

Faks No: (0 478) 2117509
İnternet Adresi: www.ardahan.edu.tr

Bilgi için : Seray Gürtekin
Genel Sekreterlik Sözleşmeli
Büro Personeli
Telefon No: (0 478) 2117507

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-88179374-300-2200172441
Konu : Araştırma İzni (Abdülbaki
AKSAKAL)

09.06.2022

DAĞITIM YERLERİNE

Üniversitemiz Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Anasanat Dalı, Müzikoloji Sanat Dalı Tezli Yüksek Lisans programı öğrencisi Abdülbaki AKSAKAL'ın, "Geleneksel Türk müziği eğitimi veren kurumlarda makamsal işitme eğitiminin ders ve içerik açısından incelenmesi" başlıklı tez çalışması kapsamında, 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında öğrenim gören 1. 2. 3. ve 4. Sınıf öğrencilerine anket uygulaması yapma talebi ile ilgili adı geçen Enstitüden alınan 08.06.2022 tarih ve E-91464383-300-2200171260 sayılı yazı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim

Prof.Dr. Mustafa SÖZBİLİR
Rektör Yardımcısı

Ek : 8.6.2022 tarihli E-91464383-300-2200171260 sayılı belge

Dağıtım:
Gereği:
Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığına
Türk Müsiki Devlet Konservatuarı Müdürlüğüne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 7B9687B48B7

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ataturk-universitesi-ebys>

Atatürk Üniversitesi Merkez Yerleşkesi 25240 Erzurum

Tel: +90 442 2311601

Elektronik Ağ: <http://www.atauni.edu.tr/#!/birim=ogrenci-isleri-daire-baskanligi>

Kep Adresi: atauni@hs01.kep.tr

Bilgi: Sevdâ TUTURGA İZCİ

Faks: +90 442 2361026

E-Posta: odaire@atauni.edu.tr

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-28242786-302.14.01-387414
Konu : Abdülbaki AKSAKAL' ın Tez çalışması
hk.

22.06.2022

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Atatürk Mh. PK:25240 Yakutiye/ERZURUM

İlgi : 09.06.2022 tarih ve 378451 sayılı yazınız,

Üniversiteniz Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Yüksek Lisans öğrencisi Abdülbaki AKSAKAL'ın tez çalışması Fakültemiz Müzik Bölümü tarafından uygun görülmüştür.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Sibel PAŞAOĞLU
YÖNDEM
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSE7B2UUZ2 Pin Kodu :26972

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSE7B2UUZ2&cS=387414>

Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığı Dumlupınar Bulvarı
Kampüs / Antalya
Telefon No:0 242 310 62 11 Faks No:0 242 310 62 13
e-Posta:gsfdekan@akdeniz.edu.tr Elektronik Ağ:http://gsf.akdeniz.edu.tr
Kep Adresi:akdenizuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aslıhan ÖZKAN
Unvan: Memur

Telefon No: 242 310 62 00

ÖZGEÇMİŞ

